



FINTA ISTVÁN AZ ÖRDÖG TÁVÍRÓJA

A borító kép címe: Somoskő vára, az Internetről

AZ ÖRDÖG TÁVÍRÓJA

KISREGÉNY

ÍRTA: FINTA ISTVÁN

Készült valamikor az 1970-es években

Hagyományos gépirásból számítógépbe
átírta és szerkesztette leánya:

Finta Kata

2017. október 17-től 24-ig

- Halló! Ott a Gelka? Igen? Itt Benka Zsigmond vezérigazgató lakása, II. Bokros utca 13, ha egy ügyes szerelőt küldenének. Hogy? Mi a baj? Tulajdonképpen semmi, csak szeretném, ha átvizsgálná a készülékeinket; a televíziót, rádiót és a telefont. Tehát számíthatok? Már indul is? Jó, itthon leszek, várom... Köszönöm...

Az üzemben, a vonal másik végén egy fiatal erőteljes férfi tette le a kagylót: Eördögh Ödön, az üzem főmérnöke. Kapóra jött neki ez a hívás; már hetek óta törte a fejét, hogyan juthatna be gyanútlanul a vezérigazgató lakására. Nem várt szerencse ez; nem küld mást a besorozottak közül, hanem maga megy el oda, mint egy szerelő. Olaj-foltos kezeslábas volt rajta, így maga elé csak egy bőrkötényt kötött. Kis táskájába a szükséges szerszámokon kívül még három kis szerkezetet tett be. Saját autója még nem volt, de egy barátjáé ott állt kijavítva; ez az útja már annak kipróbálása is, hogy jól sikerül-e a javítás?

Rövid idő alatt már elért a címhez. Becsengetett. Kerekre nyílt szemmel bámult az ajtót kinyitó fiatal nőre.

- Iza! Maga itt?

- Azt inkább én kérdezhetném. Min csodálkozik? Természetes, hogy én vagyok, és az is, hogy itt vagyok; rövidebben, hogy a lakásunkban tartózkodom.

- Csak nem Benke Zsigmondnak, a Faipari Tröszt vezérigazgatójának a lánya?

- Eltalálta! Úgy igaz, pontosan, eltalálta! Ezt eddig még nem tudta?

- Be kell vallanom, hogy nem. Határozott szerencsém, hogy nem tudtam.

- Miért volna az olyan nagy szerencse?

- Mert ha tudom, soha se mertem volna esténként táncra kérni; pedig igazán kedvesek voltak ezek az esték. Félek, hogy ezután már nem merek olyan tolazkodó lenni.

- Nem értem, hogy miért szabadkozik? Én úgy látom, hogy mindketten fiatalok vagyunk, mindketten szeretünk táncolni, szórakozni, munka után kikapcsolódni, kellemesen tölteni az estét. Maga kitűnően táncol, remekül vezet, különösen azokat a régi táncokat, amelyeket én is jobban kedvelem, mint a ma divatos rángatózást. Ráadásul maga mindig vidám, és jól tudja szórakoztatni a táncosnőjét.

Mi kell még egyéb? Inkább azt árulja el, hogyan fedezte fel, hogy én itt lakom? Vagyis hogy került ide?

- Ennek igazán egyszerű a magyarázata. Ide hívtak, ide rendelték telefonon.

- Csak nem a Gelkától jött? Maga a kért szerelő?

- Pontosan úgy igaz; onnan küldtek ide. - Nos, ugy-e, hogy mégis szemtelenség volt, hogy esténként olyan tolakodó voltam? Az igaz, hogy ma már nem sokat számít az osztálykülönbség, de azért mégis van némi különbség egy kétkezi dolgozó, egy egyszerű szerelő, és a vezérigazgató lánya között.

- Ne folytassa! Megharagszom, ha így gondolkodik; pedig igazán nem szeretném elveszíteni a jó táncpartneremet. Én nem látok semmi különbséget közöttünk. Maga fiatal, én is. Maga jól táncol, gondolom, hogy én is. Maga dolgozó, én, mint végzett jogász, szintén. Annyit értek tehát a joghoz, hogy tudjam azt, hogy magának joga van táncolni azzal, aki hajlandó a maga táncpartnere lenni; sőt, ahhoz is joga van, hogy engem szórakoztasson, ha én is úgy akarom. Még eddig nem adtam annak a jelét, hogy azt terhesnek tartanám. Sőt, példákat tudnék felsorolni, hogy egyszerű munkásokból vezérigazgató, s régi vezetők-ből nulla lett. A lehetőség mindenkinek adva van; nem kell más, csak erős akarat; mindent el lehet érni. Nem volna kedve kísérletezni? Meg van-e elégedve az én gondolatmenetemmel?

- Tökéletesen! - Sőt, büszke vagyok erre. De egyről megfeledkezett.

- Mi volna az?

- Nem sok. Gondolom, hogy néha szokott a tükörbe nézni, tehát feltétlenül tudatában van annak, hogy az átlagosnál sokkal szebb, csinosabb; így még az is megeshet, hogy a táncos beleszeret a táncosnőjébe.

- És mit gondol? Vígjáték lenne abból, vagy tragédia?

- Mindkettőre adott a lehetőség.

- Most, mint jogász felelek. A táncosnak joga van a táncosnőjébe beleszeretni; az ilyen eset megszokott, és a kérdés a viszonzás. Nálam például kevés az eshetőség, mivel én mindig önálló akartam lenni: a szerelem pedig korlátja az önállóságnak. Eddig nem is éreztem annak szükséges voltát; nem vagyok szerelmes természetű. Kiskorom óta ideálom a függetlenség; sőt, belém szorult egy kis zsarnoki hajlam is; szeretek másokat irányítani: ne én legyek engedelmes, mások engedelmeskedjenek nekem.

- Akár csak az én jellemezésemet hallanám.

- Örülök, hogy hasonlóan gondolkozunk. Szóval, veszélyes volna, ha nálunk ütne be a baj; két erős akarat összeütközéséhez vezet, de legalább is állandó vitához.

- Viszont ilyenek között kizárt a makacs harag; az erős akarat meghajlik a még erősebb előtt. A veszekedést legtöbbször kibékülés követi; úgy hallottam, hogy az a legmegnyugtatóbb, a legédesebb.

- Lehet, hogy igaza van, de ezt még én sem próbáltam. Egyvalami teljesen biztos, hogy jogom van az esetleges partneremet szabadon, önállóan kiválasztani. Magának annyit elárulok, hogy ez még nem történt meg.

- Még ezen felül is van valami, amiről megfeledkezett.

- Mi volna az?

- A természet. Valamennyien a természet gyermekei vagyunk; az belénk oltott vágyakat, érzelmeket, ösztönt, és még az akaratunk felett is uralkodik.

- Erre már én is gondoltam, de eddig még nem követelt mást tőlem, mint amit magam is akartam.

- Ne bízza el magát! Én már felkészültem arra, hogy a természet parancsának engedelmeskedni fogok azért, mert tudom, hogy erősebb nálam; ha egy olyanra talállok, még, azt sem bánom, ha az leigáz.

- Sok bennünk a rokon vonás, pedig még csak a nevét sem tudom, habár hetek óta minden este együtt táncoltunk. Mikor a vőlegényem bemutatta, nem figyeltem meg a nevét, ilyenkor az nem szokás. Viszont maga figyelmesebb volt, mert tánc közben mindig Izának szólít. A mai nap megismerte a családneveimet is; azaz a teljes nevem: Benke Izabella; a családban, rokonok, ismerősök csak Izának szoktak szólítani. Nem haragszik meg, ha arra kérem, hogy ismétlje meg a bemutatkozását!

- A hibát kötelességem helyrehozni. Azonban attól félek, hogy ha meghallja, megijed a nevemtől. A legtöbb ember fél attól, pedig óvatosságból ketrecbe zártam: elöl egy „E” és hátul egy „h” így nem okozhat semmi bajt.

- Most már igazán kíváncsivá tett. Ígérem előre, hogy nem okozhat semmi bajt. Mondja már!

- Legyen a kívánsága szerint; a nevem: Eördögh Ödön. De mi az? Látja? Maga is fél az ördögtől, pedig előre jeleztem, hogy az ketrecbe van zárva; így nem lehet veszedelmes.

- Valóban magának volt igaza az előbbi vitánknál; a természet még akaratumk felett is, uralkodik, mert én nem akartam, és mégis megijedtem a nevétől. Nem mintha félnék az ördögtől, de a sors különös játéka folytán éppen e szó miatt kértem szerelőt a Gelkától.

- És a Gelka olyan tapintatlan volt, hogy pont egy ördögöt küldött.

- Csodálatos véletlen, de úgy van. De most aztán tartozom a magyarázattal. Ülünk is le talán, mert ez elég hosszadalmas. Ha elfogadja, megkínálom valamivel. Aztán kényelmesen elbeszélgetünk.

Leültek. Iza gyorsan terített asztalt varázsolt. Pillanatok alatt a sütemények egész sora, apró palackok, pohárák kerültek az asztalra. Csak miután töltött, koccintottak, kezdett beszélni.

- Szóval, a családnevétől egyáltalán nem vagyok elragadtatva, de a másik neve határozottan tetszik nekem: Ödön az komoly, de Ödi, Dönci olyan pajtáskodó, variálni is lehet. Megengedi?

- Az nekem határozottan jutalmat jelent.

- Szóval Döncike, ezzel tisztában volnánk. Most jön az ügy másik fele. Az iskolatársnőim, valahányszor nem tettem a kedvükre, mindig azt vágták oda: „Vigyen el az ördög!” Ugy-e, nem teszi meg?

- Ez az egy, amit nem merek megígérni.

- Ugyan, miért ne?

- Azt már mondtam, hogy veszedelmesen csinos, és azt is tudom határozottan, hogy az ördög nincs fából, hogy azt észre ne vegye.

- Jó, hogy ezt elárulta; így előre védelemre rendezkedhetem be.

- A védekezés jogilag helyes, de harcolni az ellenfélnek is van joga; az pedig azért küzd, mert győzni akar.

- Természetesen jogos a remény is, de az is biztos, hogy mindig kettőn áll a vásár.

- Határozottan megállapítom, hogy mi tudnánk vitatkozni, sőt, talán veszekedni is. Ez a jelen pillanatban nem sikerül, pedig szerettem volna megállapítani, hogy valóban olyan jó-e az a kibékülés?

- Jó, legközelebb talán veszekedéssel is próbálkozhatunk; ma azonban nem ezért kértem ide. Tudom, hogy mint szakember, nevetni fog, ha az okot elmondom, de az a lényeges, hogy én teljes biztonságot akarok.

- Ha a szakmámba vág, akkor biztos, hogy segíteni fogok.

- Először arra feleljen, hogy ismeri-e az apámat?
- Ha azt ismeretségnek lehet nevezni.
- Mit?

- Amikor bevégeztem az iskolai tanulmányaimat, mindjárt másnap egy ragyogó ajánlatot kaptam a Faipari Tröszt szombathelyi üzemétől, hogy legyek a gépeiknek a gondozója. Alkalmasnak tartanak arra, volt tanáraink ajánlata alapján. Természetesen örömmel siettem oda, azonnal. Arra nem számíthattam, hogy ilyen hamar sikerül jó állásba jutni. egy kis hiba csúszott bele; az édesapja, mint a vidéki üzem legfőbb főnöke, ellenőrzés céljából éppen ott tartózkodott, és nem engedte, hogy az ottani igazgató az üzemnél alkalmazzon. Az természetes, hogy én ismerni akartam az elutasítás okát. Hiába kíséreltem meg, hogy bejuthassak hozzá, nem sikerült; mindig azt üzenté ki, hogy ő nem hajlandó ördöggel tárgyalni, az üzemnek nincs ördögre szüksége, elég ördög van itt fenn és a föld alatt.

Én is egy kissé heves vérmérsékletű vagyok, így történhetett meg, hogy Sáríkáat, az ő titkárnőjét, egyszerűen félredobtam az irodájába. A dühömet az is fokozta, hogy édesanyám utolsó ékszerét kellett zálogba adnom, hogy a vasúti jegyet oda megválthassam. Képzelteti, hogy mi történt: bizony, alaposan összevesztünk. A kiabálásra odasietők hadán áttörve, még az ajtóból is visszakiáltottam:

- Vezérigazgató Úr! A mai volt az ördög első látogatása, de nem az utolsó. Az ördög nem felejt. gyakran lesz szerencséje hozzá. Keservesen meg fogja bánni, hogy kikezdett az ördöggel!

- Erről én nem hallottam. Apám nem szokott hivatalos dolgaiba beavatni. De azon, hogy magával veszekedett, csodálkozom. Ő nem rossz, nem goromba, nem szokása a veszekedés sem. Azt azonban már gyermekkoromban megfigyeltem, hogy ezt a szót, hogy ördög, nem szereti hallani sem. Bizonyára ez a szó hozta ki a nyugalmából. Elfogadja, ha az apám helyett én kérek ezért bocsánatot?

- Erre igazán nincs szükség. Mindenki azt alkalmaz munkára, akit akar, erre kétségtelenül joga van. Viszont az is jogos volt, hogy én az elutasítás miatt méregbe jöttem. Viszont arra, hogy gorombáskodjam, arra igazán nem volt jogom. Ezért nekem kell bocsánatot kérem. Ezt kötelességemnek is tartom. Az ugyan nem valószínű, hogy én az apjával valaha is találkozhatok, de ha maga kívánja, azt is megteszem. Viszont azt ő sem kívánhatja jogosan, hogy csak én kérjek bocsánatot.

- Igaza van, a helyzet kölcsönös. Tudja mit? Leszek közvetítő kettőjük között. Ha meghallgatja, amiért hívtam, meggyőződhet, arról, hogy erre szükség van. A beszámolóom kissé hosszadalmas lesz, ülünk az asztalhoz, s ne sokat kínáltassa, közben is fogyasszon. Úgy kényelmesebben elbeszélgethetünk.

++II++

- Ha türelmesen végighallgat, egészen másképp ítéli meg a helyzetet. Az apám jelenlegi állapota aggodalomra ad okot. Nem az öregkor, hiszen még csak olyan ötvenes erős szervezetű ember. Jó barátok, az öreg orvosprofesszor, megnyugtató, hogy minden szerve hibátlan. Más a baj; és ezért kértem a Gelkától szerelőt. Szeretném megvizsgáltatni az itteni, de különösen az irodában lévő telefon, rádió- és televízió készülékeket.

- Az összefüggést nem értem.

- Azonnal megérti. Apám három hónap óta - és érdekes, hogy mióta a szombathelyi útról hazajött, a képernyőn szavakat lát, sőt, hangokat hall, de, amit más nem észlel, vízióra, érzékszalódásra gondolok.

- Azt is megtudhatom, hogy mit lát, illetve mit hall?

- Hogyne. Ilyeneket: „Ne feledkezzél el az ördögről!” Vagy: „Vigyázz, az ördög nem alszik!” „Kár volt kikezdened az ördöggel!” - És még sok ezekhez hasonlót. A maga elbeszélése egy kis világosságot hozott. Sohasem szokott gorombáskodni, és most sajnálja, hogy magával ezt tette. Megbánta, s nem tudja, hogy tehetni jóvá, meg nem történtté tenni. Mindig ezeken jár az esze, s csak képzeletben látja, hallja az ördögöt.

- Itthon, a lakásban is?

- Nem, dehogy. Itt én vagyok a villámhárító; azaz nem hiszem, hogy az ördög ki merne kezdeni velem. Eddig mindig csak az irodájában... Szóval azt szeretném, ha alkalmat keresne, és mikor ő távol van, átvizsgálná az ott található készülékeket.

- Majd alkalmat keresek, hogy oda bejuthassak. Mikor szokott ilyeneket látni, hallani?

- Naponta. Leginkább a munkaidő lejárta után. Tisztán látja, illetve hallja. Ha behívja a titkárnőjét, vagy másokat, azok nem látnak, hallanak semmit.

- Érdekes...

- Valóban az. De nekem ennél sokkal több. Rettegek, hogy ez kényszerképzet, vízió, hallucináció, hogy az elméje megzavarodik.

- Én ugyan csak laikus vagyok, nem orvos, de vállalkozni merek arra, hogy kigyógyíthatom. Legalább is tudok adni egy olyan tanácsot, mely biztosan segít.

- Mondja. Én bízom abban, hogy az jó lesz.

- Azt hiszem, hogy magát az édesapja rendkívül szereti, hiszen ez természetes.

- Eltalálta. Még azt is hozzáteszem, hogy talán egyedüli lény vagyok a világon, akit ő szeret; más mindenki csak közömbös neki. De az sem valószínű, hogy valakit gyűlölné. Már, mint kisgyerek megfigyeltem, hogy jó anyámat, aki évekkal ezelőtt meghalt, sem szerette, legalább is nem szerelemmel. Az bizonyos, hogy megelégedtem, nyugodtan, egyetértésben éltek egészen a haláláig. Nem voltak egymásba szerelmesek, de becsülték egymást. Minden kívülről boldog házasságnak látta a kapcsolatukat, csak én, a gyermek éreztem, hogy ez nem így van, csak rokonhoz hasonló kapcsolat, egy kis szeretet, megbecsülés, és végtelen udvariasság volt ez az együttlét. Soha a házunknál egy rossz szó nem hangzott el.

- Szabad nyíltan beszélnem?

- Sőt, kérem, hogy ezt tegye!

- Gondoltam valamire... Vagy az édesapja, vagy az édesanyja, de talán mindkettő, valaha régen nagyon csalódott valakiben. A szokásosnál jobban szerethettek valakit, és az nem őket, hanem valaki más választott. Aztán később találtak egy rokonlelket, aki megértette őket. Feledni a régit nem tudhatták, de tisztelték egymás érzéseit; kapcsolatukból nem lett szerelem, de az egymás megbecsülésén alapuló szeretet sokszor több annál. Úgy gondolom, hogy ez lehet a helyes magyarázat.

- Csodálatos. Én pontosan erre a megállapításra gondoltam. Ez az apám viselkedésére teljes magyarázatot ad, de arra nem, hogy miért gyűlöli annyira az ördög szót.

- Azt én nem tudhatom. De erre is adhatok egy jó tanácsot. A kislánya, akit ő olyan nagyon szeret, szedje ki apránként belőle az igazságot. Bajt csak akkor lehet meggyógyítani, ha ismert a kórokozó. Én a tüneteket máris meg tudnám szüntetni, de meggyógyítani csak akkor, ha ismerném az előzményeket. Ez biztos. A többi az ápolónőtől, azaz magától függ.

- Jujj, nem tudom, hogy mivel hálálnám meg magának, ha úgy lenne, ahogy mondja, hogy Doktor Bácsi! Úgy érzem, hogy maga tud segíteni; mióta esténként mindig együtt táncoltunk, én bízom magában. Most ugyan az orvosok nem kérhetnek honoráriumot, de hálapénzre mindegyik igényt tart; azt meg fogja kapni tőlem.

- Nem tudom, hogyan köszönjem meg azt a bizalmat. A hálapénz ugyan csak közönséges borraavaló, az pedig nem fér össze az elveimmel; de, ha sikeres lesz a gyógy módom, magától mégis elfogadom; tud maga más nevet is adni annak. A receptre tehát azt írom: A beteg jó ideig nem telefonálhat, nem hallgathat rádiót, nem nézhet televíziót!

- Hiszen az lehetetlen! Az asztalán legalább öt telefonkészülék van, és szemben vele a televízió képernyője.

- Kiegészítem az előírást: Nem léphet be az irodájába!

- Biztos vagyok benne, hogy maga székel, úgy gondolkozik, mit egy igazi góbé. Én megértettem a gondolatát; ezt így kell érteni: „Te kislány! Fogd fülön apádat, és vidd innen messzire!”

- Tökéletesen egyetértünk!

- De hova megyünk, mindenütt van telefon, rádió, televízió...

- Árásban merek biztosítékot adni, hogy azok jól viselik magukat.

- Vagyis a gyógy mód: kikapcsolódás! Van egy kis nyaralónk Balatonkarattya, és Aliga között a Balaton keleti végénél; olyan hely, ahová nem jut el a világ zaja. Felpakolom, és odaviszem, még ha nem is akarja. Nehéz dió, de nekem sikerülni fog. Már évek óta nem vehette ki a szabadságát; egyenesen bolondja a munkának, a hivatásának. Azt hiszi, ha ő nincs ott, minden fenekestől felfordul. Talán ennek köszönhető, hogy a magyar bútoripar olyan jó nevet vívott ki a világpiacon. A legfontosabbakat ma is maga tervezi. Remekül tud alkalmazkodni a mai modern lakások méreteihez.

- Ezt én is tudom, már sokat hallottam, és olvastam is róla.

- Tehát megfogadom, és végre is hajtom az utasítását. Viszem az öregem, ha akar, ha nem. Maga ugyan jótállt, hogy ott a készülékek jól fogják magukat viselni, de én, hogy bizonyos legyek, mégis elrontom valamennyit, és ki sem javíttatom. Ott csak napozás, fürdés, lubickolás, csónakázás, úszás, vitorlázás lesz engedélyezve. Természetesen ellenőrzés mellett; azaz én mindvégig ott leszek vele.

- Óh, én számár!

- Nos, mi baj?

- Nagyobb nem is lehetne. Önmagamat fosztottam meg az esténkénti kedves táncpartneremtől. Be sem fogok nézni addig a kultúrházba, amíg vissza nem érkezik.

- Már pedig akkor én haragszom meg magára. Majd megkérdezem a vőlegényemtől, hogy ott volt-e minden este.

- Magának vőlegénye van?

- Na, ne vágjon olyan durcás képet! Persze, van vőlegényem, de az nem veszélyezteti az önállóságot, ő csak villámhárító!

- Villámhárító? Ki, és mi ellen? Csak nem fenyegeti magát is az ördög?

- Nem hiszem, hogy az ki merne velem kezdeni; könnyen előfordulhatna, hogy meglovagolom, de legalább is én rendelkezem vele. De térjünk a tárgyra! Maga minden este elmegy táncolni; van ott szép, csinos nő bőségesen.

- Szóval hálapénz helyett penitenciát kapok?

- Az a sok nő mind a mai táncokat szereti, a nyakatekert ugrálást, rángatózást. Bevallom, hogy magának is csak azért mutattam be magam a barátommal, mert maga is azokat a szép régi táncokat kedveli.

- Úgy? Csak azért? Másért semmiért? Nos, maga igazán jól ért a bókóláshoz, a hízelgéshez.

- Azok nem szerepeltek a tantárgyaim között, így nem is értek hozzájuk. Tudom, most azzal kellene erősítgetnem, hogy dehogy csak azért, hanem még más oka is volt, de, - ha ezt tenném, csakugyan bóknak tünne fel, még akkor is, ha igaz; az ilyennek úgy sem szoktak hitelt adni. Inkább csak az előbbinél maradok, mert kezdetben csak az volt. Ha ez időközben megváltozott, annak kizárólag csak maga az oka, és nem volna helyes, ha most az kezdeném erősíteni. Olyan okos nő, mint maga, úgysem hinné el.

- Maga nagy ravasz! Azért nem firtatom tovább. Egyelőre megfogadom a tanácsát, és úgy fogok eljárni. Ha majd visszatérünk a Balatonról, meg fogja kapni a hálapénzt.

- Nem honoráriumért, nem hálapénzért jelöltem meg a „gyógy-szert.” Említettem, hogy az lealázó; de bizonyos vagyok abban, hogy maga annak a hálapénznek olyan nevet keres, hogy azt örömmel fogadhatom, és nyugtázhatom. Nekem az érzésem az, hogy amit szeretnék, azt fogom kapni.

- Tetszik nekem, hogy ilyen nagy az önbizalma. Azonban nem tartom tovább vissza. Köszönöm, hogy a hívásomra megjelent.

- És a készülékek? A javítás?

- Említette, hogy a valóságban nem ezeket, hanem csak az irodaikat gondoltam; szerintem ezeknek itt semmi bajuk nincs. Apám is eddig csak az irodában tapasztalta azokat.

- Alkalmat keresek, és ki fogom javítani azokat, de itt ezek bizonyos idő eltelte után beporosodhattak, azért mégis megnézem, kissé kitisztítom. Öt, tíz perc alatt végzek.

- Jó, nem bánom, de akkor el kell fogadni egy csésze forró feketét.

- Azt a legnagyobb örömmel; határozottan bolondulok a feketekávéért, most annál is inkább, mert, aki főzi, az olyasféle, olyan cigányka.

- No, hallja! - Azt akarja, hogy higgyek magának?

- Mi ez? Ha nem bók? Pedig állítólag nem ért hozzá... árulja el hát akkor azt is, hogy a kettő közül melyiket jobban?

- Miért kérdezi, ha úgy is tudja? Arról nem tehetek, ha olyan tanítómesterre akadtam, aki még arra is megtanított.

Iza kiszaladt a konyhába, és vidáman dalolgatva kezdett a fekete készítéséhez. Ödi addig a készüléken babrált, még akkor is, mikor Iza hozta a párolgó feketekávé.

Amíg Ödi a feketét kóstolgatta, Iza a készüléket nézegette.

- Mi ez itt? Úgy emlékszem, hogy ez eddig nem volt itt?

- Valóban nem volt, most szereltem rá. Ez egy szerény kis találmányom, amely tisztábbá teszi a hangot, és a képet, megszünteti a vibrálást.

- Amint látom, ilyet a telefonra, a rádióra is felszerelt.

- Igen, meg fog győződni, hogy minden készülékük sokkal tökéletesebben működik.

- Köszönöm, hogy erre gondolt. A Gelkával szerződésünk van mindenféle javításra, de ez természetesen nem szerepel abban; ez külön számlát jelent.

- A Gelkának ehhez semmi köze; ez az én szerény találmányom. Úgy érzem, hogy tartozom ezzel kedves táncpartneremnek, aki annyi szép estét szerzett nekem. Az csak ráadásnak számítható, mert most, mikor tudja, hogy a táncpartnere csak egy egyszerű szereplő, mégis mint egyenrangút fogadott, és kedvesen elbeszélgetett velem.

- Elhallgasson! Erről már egyszer beszéltünk, és már ismeri a véleményemet is. Szóval nem a Gelka, hanem a maga találmánya.

- Igen, szoktam ilyenekkel foglalkozni. Ez most is sikerült; a közeljövőben akarom közkinccsé tenni. Nagy öröm ez nekem, hogy éppen itt próbálhatom ki, mielőtt a világ tudomására hoznám.

- És, ha én kérem, elárulná nekem annak a jelentőségét?

- Az a szándékom, de csak akkor, mikor a Balatontól visszatérnek.

- Engedi, hogy addig engem kínozzon a kíváncsiság?

- Egy találmány csak akkor mondható tökéletesnek, ha a próbánál kifogástalanul működik; ezt tehát be kell várnunk. Én tudom, hogy az tökéletes.

- Végül még az is hozzájárul, hogy majd meg leszek-e elégedve a gyógyításért kilátásba helyezett hálapénzzel.

- Ravaszabb, mint gondoltam ez a székelly góbé. De, ha közben én rájövök, kitalálom, akkor fuccs a hálapénznek.

- Azt részben már meg is kaptam; az irántam tanúsított magatartása sokkal több a hálapénznél; akkor már csak az időközi kamatos-kamatokra tarthatok számot. Most még meg is tetézi azzal, hogy búcsúzásnál megengedi, hogy megcsókoljam a kezét.

Aztán be sem várva az engedélyt, kezét csókolta, és távozott. Talán a megengedettnél forróbb és hosszabb volt az a kézcsók, de Izának még csak eszébe sem jutott, hogy tiltakozzon. Aztán hosszan szótlánul sokáig bámult a távozó után.



Iza legelső gondolata az volt, amit Ödi a természetről mondott; valami olyasfélét érzett, ami annak igazságát bizonyította. Csodálkozott magatartásán; ami az elmúlt rövid idő alatt történt, nem mindenben volt összeegyeztethető az eddig vallott elveivel. Úgy érezte, hogy nem sokat számít, hogy az esténkénti táncpartnere csak egyszerű szerelő, és ő a nagyhatalmú vezérigazgatónak a lánya. Az, hogy ő jogot végzett, így a műveltségi szintben is különbség lehet, szintén nem sokat jelent, azt a különbséget el lehet, és joga is van eltüntetni. De van-e ilyen szintkülönbség? Ez bizony beszélgetésük közben nem volt megállapítható.

Minden más lényegtelen. Az a legfontosabb, hogy remek táncos, és még remekebb szórakoztató. Öröm hallgatni, hogy milyen derűs oldalról nézi a világot. Ha vele van, minden bajáról megfelelkezik; határozottan üdítőleg hat rá; minden baja, gondja, még az apja betegsége is tovatűnik, amikor együtt vannak. Igazán kár, hogy csak egyszerű szerelő. De az is igaz, hogy nem akármilyen, ha találmányai vannak, és, amint említette, jelentős, ha a máris tökéletes készüléket még jobban tökéletesíti. De teszi-e? Hiszen ezt ki tudja próbálni; egyszerűen telefonál az apjának, és meglátja, hogy váltott-e annak a hangja. Tárcsázott. Az apja azonnal jelentkezett.

- Halló! Te vagy ott, Apukám? Nem, nincs itthon semmi baj. Csak arra voltam kíváncsi, hogy mikor érkezel haza? Hatra?

Jó, várlak. Te is tapasztalod, hogy sokkal jobb a telefon hangja.

Egy szerelő volt itt a Gelkától, aki kitisztította. Érdemes volt. Olyan tiszta, érthető, amilyen eddig soha sem volt; mintha itt mellettem beszélne. Jó, várlak.

Mikor letette a kagylót, hangosan folytatta a gondolatait. Ígérte, és a hang valóban tökéletes. De folytassuk a kísérletezést! Tudta, hogy a televízió ebben az időben egy amerikai rajzfilmet, a „Jégkorszaki”-t ismétli meg. Bekapcsolta a készüléket. Kíváncsi volt, habár azt az első közvetítéskor már látta. Azonnal feltűnt, hogy a kép feltűnően élesebb, mint szokott lenni, a hang is tisztább, érthetőbb, és eddig időnként a képen gyakran olyan villámlásszerű csíkok szaladgáltak át, ez is megszűnt, sőt, a vibrálás is. Minden teljesen kifogástalan.

Végignézte az egész filmet. Elismerte, hogy ez a szerelő tud valamit. A film véget ért. A bemondónő közölte, hogy a következő adás tizenhét óra húszkor kezdődik. Aztán feltűnt az óra. Tizenöt óra tíz percet mutatott. Majd elsötétült a képernyő. Nem állta meg, hogy hangosan meg ne jegyezze:

- Nohát! Az Ödike engem lóvá akart tenni. Azt akarta nekem beadni, hogy egy egyszerű szerelő tud ilyen. Na, majd én...

Nem folytatta, ő is elhallgatott, mert a készülékből erőteljes köhögés hallatszott.

- Szegény Marika! Nem csoda, ha a kedves bemondónőnk ezen a szokatlan nyáron meghűlt; a hideg északi szél csak ráadás. Még én is meghűltem a nyár közepén.

Egy bizonyos, hogy Ödike jó munkát végzett, minden készülékünk sokkal jobb. Nagy kár, hogy nem kérdeztem meg tőle, hogy újabban milyen főiskolát végeztetnek a szerelőkkel. Majd apámtól megtudom, hogy a szombathelyi üzem milyen minőségben akarta szerződtetni? Majd én utánajárok. Nem is olyan nehéz, ott van Ernőcske, az állítólagos vőlegényem, majd az kivallja, hogy ki az a férfi, akit méltónak tartott arra, hogy a menyasszonyának táncpartnere legyen, és az helyette szórakoztassa.

Jöttek egymás után a gondolatok, mind hangosan ki is mondta. Aztán azt újra megszakította egy még erőteljesebb köhögés, habár sötét volt a képernyő; a köhögés mégis tisztán hallatszott. Mi az? Már neki is hallucinációi vannak?

Még csak az hiányzik, hogy víziói is legyenek. Gondolatait az zavarta meg, hogy újra kivilágosodott a képernyő. Egy kis szoba lett látható, de nem is akármilyen. Az tömve mindenféle gépekkel, szerszámokkal; a sarokban egy heverő tele szétszórt ágyneművel, a sarokban egy mosdó, tisztán látszott, hogy abból még a piszkos vizet sem öntötték ki. A falon olyan kapcsolótábla-féle, mely előtt háttal egy férfi állt, az éppen egy gombot nyomott meg: a kép eltűnt, a képernyő újra elsötétedett.

Az teljesen lehetetlen, hogy a TV stúdiójában ilyen szoba legyen. A készülékhez lépett, hogy azt elzárja, de az már el volt zárva. Már pedig egészen biztos, hogy ő az elzárt képernyőn is tisztán látta azt a képet. Majd megmagyarázza ezt Marika, a TV bemondónője, akivel naponta szokott találkozni.

++IV++

A vezérigazgató lakásában tett látogatást megelőzte a szombathelyi út. Ez nem volt valami különös; Ödön elvégezte a tanulmányait, kitűnő eredménnyel tette le az utolsó vizsgáit is, kézhez kapta a diplomát. Több nagyvállalat tett neki ajánlatot, mert tanárai jó véleményt adtak róla. Ő ezek közül a szombathelyit tartotta a legmegfelelőbbnek; hízelgett neki az, hogy ilyen fiatalon, már kezdetben is vezető állásba juthat. Pénz dolgában ugyan egy kissé szűkösen álltak, de az édesanyja utolsó ékszerét zálogba adva, kitelt oda a vasúti jegy ára; aztán majd minden könnyebb lesz. Minden jól indult; az igazgató örömmel fogadta.

De aztán beütött a baj. Ugyanis odaérkezett a tröszt vezérigazgatója, és az nem engedte az igazgatónak, hogy őt alkalmazza. Az pedig sajnálattal közölte vele, és egyben kiutalta a vasúti jegy árát oda-vissza, sőt, méltányosapidíjat is fizetett. Ődi szerette volna tudni az elutasítás okát, de, mivel a nagy-hatalmú főnökhöz sehogy sem tudott bejutni, erőszakkal is betört hozzá, és nem lehet csodálni, alaposan összevesztek.

Attól nem félt, hogy máshol nem tud elhelyezkedni, mert jó szakemberre mindenhol szükség van, és azt keresve keresik; őt csak az elbánás módja dühösítette.

Egy embert csak azért, mert a neve nem tetszik, elutasíthatnak? A találmányra gondolt, az majd alkalmat ad neki arra, hogy az elutasításért visszafizessen.

Vonatra ült tehát, és utazott vissza. Az anyjához Gödöllőre akart menni. Az volt a szándéka, hogy ott pár napig pihen, aztán állást keres. Van több ajánlata is, majd választ ezek közül. A Keletibe megérkezve, azonnal az étterembe sietett, mert egész nap nem evett semmit. Hogy jóllakhasson, lehetővé tette a kapottapidíj. Dupla adag pörköltet rendelt, és azt jó étvággal elfogyasztotta. Mivel még több, mint egy óra volt a vonatja indulásig, vásárolt egy Magyar Nemzetet, abban az újságban van mindig a legtöbb álláshirdetés. Mindjárt az első megtetszett neki. A Kelenföldi pályaudvar közelében épült nemrégiben egy nagy szerviz, autójavító- szerelőműhely, ott kerestek egy vezető főmérnököt. Miért ne kísérletezzon? Ha azt megkaphatná, közelebb kerülhetne anyjához is, aztán a fővárosban a találmányát is könnyebben tudná befejezni. Hazamenni ráér a legkésőbbi, úgynevezett színházvonattal is.

Villamosra ült, és odasietett. Meglepődött, mert az igazgató azonnal alkalmazta, az egyik volt tanára ide is ajánlotta. Ötezer meghaladó alapfizetést, haszonrészesedést, esetenként jelentős prémiumot biztosított; kétezer előlegként, azonnal ki is utalt. Megnézte az üzemet; a legmodernebb új gépekkel van felszerelve, itt tehát nem lenne nehéz dolga.

Jó kedéllyel utazott haza. Anyjának híven beszámolt mindenről. Arról is, hogy alaposan összeveszett a Faipari Tröszt vezérigazgatójával. Már nem is sokat törődik vele, monda alaknak tartja, aki nem a felkészültsége, hanem a pofája, a neve után ítéli meg az embereket. Egy kissé csodálkozott is, mert nem látta ellenszenves embernek, inkább szimpatikusnak látta.

De így még talán jobb is; ott sem lett volna nagyobb jövedelme, itt pedig közelebb lehet édesanyjához, sőt, ha lakáshoz tud jutni, össze is költözhetnek.

- Milyen embernek láttad azt a vezérigazgatót? Nem tudod mi a neve? - kérdezte az anyja.

- Még a nevét sem tudom. Mondtam, hogy inkább szimpatikusnak néztem, olyan ötvenes férfi. Az igazat megvallva, fel sem tételeztem róla, hogy ilyen goromba tud lenni.

- Azt nem mondta meg neked, hogy miért utasított el?

- Nem. Dühös volt. Csak azt hajtogatta, hogy pontosan elege volt neki az ördögökből, az üzemnek semmi szüksége sincs ördögre, ördögökből pontosan elég van itt a földön, és a föld alatt. Természetes, hogy én is dühös voltam, és alaposan megmondtam neki a véleményemet; kölcsönösen gorombáskodtunk, sőt, mikor távoztam, nem tudtam megállni, hogy visszakiáltsam neki:

- Vezérigazgató úr, még megbánja, de keservesen, hogy kikezdett egy ördöggel!

- Ejnye, ejnye, fiacskám! - Sem én, sem apád sohasem tanított arra, hogy bosszúálló légy.

- Igazad van, Anyácskám. Nem is számítok én arra; eszemben sincs a bosszú; sőt a valóságban inkább örülök, hogy így történt, legalább közelebb leszek hozzád, és ott sem lett volna nagyobb jövedelmem. A találmányom azonban lehetővé teszi, hogy egy kis borsot törjek az orra alá, egy kissé megbosszanthatom. Feltétlenül megérdemli azért, mert egy kezdő dolgozó olyan szívtelenül elutasított. Neked már többször beszéltem arról, hogy a találmányomat pár nap múlva befejezem. Azt ki kell próbálni, hogy tökéletesen jól működik-e? Próbahelyül az ő irodájára gondoltam. Egy kissé meg fog lepődni.

- Jó, jó, de azért ne légy embertelen!

- Most már van jó állásom, megszűnik minden gond. Tudom, hogy milyen keservesen kuporgattad össze a pénzt, hogy én befejezhessem a tanulmányaimat. Csodát műveltél, hogy ez a csekély nyugdíjadból sikerülhetett; ezt én teljesen sohasem tudom meghálálni neked.

- Ugyan, fiam ne mondj ilyet. Egyedüli gyermekünk voltál, így a neveltetésed a mi kötelességünk volt. Sem apádnak, se nekem sohasem jelentett terhet, sőt, inkább öröm volt, hogy láttuk, milyen szépen haladsz előre. Kár, hogy az apád nem érthette meg ezt a napot; tudom, hogy ő odaát is együtt örül velünk.

- Most azonban következik: „Adós, fizess!” Ti apródonként nagy tőkét fektettetek be nálam, helyesebben: értem, most itt az alkalom, hogy ha csak részletekben is, hozzáfogjak a törlesztéshez. Addig is, amíg összeköltözhettek, felezzünk: Itt van az előlegemnek a fele, a másik fele bőségesen elegendő a következő fizetési napig.

- Csacsi vagy, de mindig is az voltál. Nekem a megélhetésre bőven elég a nyugdíjam, de azért elfogadom ezután is, amit adni fogsz; gyűjtöm, biztos vagyok abban, hogy majd a menyem örülni fog annak, ha egy szép jegyajándékkal lepem meg.

- Ugyan, Anyáskám! Messze van még az, amikor n házasságra gondolhatok; ahhoz még sok minden kell, nem is beszélve, a lakásról, az otthonról.

Aztán még eddig nem is találtam megfelelőt. Tudod, hogy kissé nagyigényű vagyok, nekem nem felel meg akármilyen...

Majd szólok, ha kedvemre való mutatkozik.

- Az valóban nagyon megfontolandó. Előtted jó példa lehet, ahogy mi éltünk az apáddal; nem volt nagy vagyonunk, nem dúskálhattunk, még szórakozásra sem sok jutott, mégis, boldogok voltunk.

++V++

Másnap Ödön elfoglalta az új hivatalát. Minden jól indult. A főnöke a szomszéd házban biztosított neki egy albérleti szobát. Igaz, hogy bútorok nélkül, de legalább kedve szerint rendezhette be. A lakásával szemben volt egy kisebb vendéglő, ahol étkezhetett. Az üzemben sem volt sok munkája, a modern, korszerű gépek nagyon jól működtek; a munkája nagyrészt csak ellenőrzés volt. Minden ment, mint a karika-csapás. Volt bőven ideje, hogy a saját munkájával törődjön. A szükséges gépek is rendelkezésre álltak az üzemben, ami meg hiányzott, azt itt a fővárosban könnyen megszerezhetette. Hamar befejezhette régen megálmodott találmányát; már csak annak kipróbálása volt hátra. Csak azután léphet azzal a nyilvánosság elé.

Kapóra jött neki, hogy egy alkalommal a Faipai Tröszt vezérigazgatója kért szerelőt, hogy az irodagépeket kijavíttassa.

Nem szerelőt küldött oda, hanem maga ment el.

Természetesen a szükséges szerszámokon felül vitte a saját találmányait is, az alig tenyérnyi kis szerkezeteket, amelyeket nem volt nehéz az eredeti készülékekbe úgy beszerezni, hogy azt észre se vehessék. Mikor odament, a vezérigazgató éppen távol volt.

Csak a titkárnője, Sárika jelenlétében végezte el a munkát. Sietett onnan haza, hogy megfigyelje az ő otthoni készülékén, hogyan működik a találmánya, tökéletesen sikerül-e? Otthon a kapcsolótábla elé ült, és onnan figyelte az irodát. Azt azonnal megállapította, hogy teljesen tiszta a kép. Jól látta, hogy Sárika, a titkárnő, hogyan rendezget a főnöke asztalán. A főnök hazaérkezéséig még jó ideig kellett várakoznia. Mikor az hazaért, a képernyő előtt találta a titkárnőjét; egy régi rajzfilmet ismételték meg éppen, azon a gyerekek kedvéért. Sárika rögtön jelentett:

- Itt járt a Gelkától a szerelő, mindent kijavított. Tessék nézni! Egyenesen csodálatos, amit végzett. Szép tiszta, éles a kép, a hang is remek, nincs vibrálás.

- Köszönöm. Most elmehet! Készítse elő az aláírnivalókat!

Aztán odaült a képernyő elé. A rajzfilmnek rövidesen vége lett, egy krimi következett. Valóban kitűnően működött a készülék. A film főhőse, a nyomozó, minden harmadik, negyedik mondatában ott szerepelt az „ördög” szó; ettől aztán dühös lett, és kikapcsolta a készüléket. Aztán kerekre nyílt szemmel bámult a képernyőre, mert azon egy nagybetűs felírás volt olvasható:

- ÚGY LÁTOM, HOGY ELFELEDKEZTÉL AZ ÖRDÖGRŐL!

Nézte. Aztán megnézte, hogy ki van-e kapcsolva a készülék, ki volt. Végig simított a képernyőn, mintha le akarná törölni onnan, a felírást.

Gúnyos kacagást hallott a készülékből, és megváltozott a felírás:

AZ ÖRDÖG NEM FELEDÉKENY... EZT JEGYEZD MEG!

Megdöbbsent. Kikialtott: - Sárika! Mit lát ezen a képernyőn?

- Én? Semmit. Bizonyára nincs adás, azért sötét a képernyő.

- Tényleg. Nincs azon semmi. Hozzon akkor egy jó feketét!

- Azonnal hozom. Gondoltam, hogy szükség lesz arra, így elő is készítettem.

- Alig, hogy kilépett, egy kéz nyúlt be a képernyőre, egy lapra írt felírást tartott:

AZ ÖRDÖG MINDIG A SZAVÁNAK ÁLL...

MEGÍGÉRTEM NEKED, HOGY, JÖNNI FOGOK.

EZUTÁN IS JÖVÖK, AKKOR IS, HA NEM VÁRSZ!

- Most nem lát semmit? - kérdezte a kávé hozó Sárikától.

- De hiszen nincs ott semmi, amit láthatnék!

- Tényleg. Igaza van. Nincs ott semmi. Bizonyára csak képzelődöm. Hiába, a munkát nem szabad túlhajszolni. Sokat dolgoztam, kifáradtam. Legokosabb, ha hazamegyek, és kipihenem magam. Köszönöm a kávé! Elmehet!

- Hazament. Másnap ismétlődött a jelenet, sőt, egyszer a telefon is jelentkezett. Felvette a kagylót:

- Halló! Itt a Faipari Tröszt vezérigazgatója. Ki keres?

Erőtéljes hangon jött a felelet:

- Nem ismeresz rám? Én vagyok a te ÖRDÖGÖD!

Lecsapta a kagylót. Majd vette a házi telefont, hívta a portát.

- Ki keresett az előbb interurbán? Mondja be a számát!

- Ma egész délután senki sem telefonált, - jött a válasz.

Most már igazán megdöbben, mikor ezt hallotta; már nem csak víziói vannak, hanem hallucinál is. Aztán ez így folytatódott heteken át, mindig a hivatalos idő vége felé, vagy azt követően, mikor ő túlórázni szokott. Sápadt lett. Kimerült, és szótlán. Eddig sem volt valami beszéd, sőt, másokhoz viszonyítva, túlságosan is komoly. A lányának, Izának is feltűnt a változás. Egy este vallatóra fogta. A lányát rendkívül szerette, annak nem tudott sokáig ellenállni, vallott:

- Te beteg vagy, Apókám.

- Igazad van, Kislányom, valami bajom van.

- Akkor miért nem mész orvoshoz?

- Nem merek. Félek, hogy elmegógyintézetbe csukna.

- Ugyan, ne tréfálg! Miért vinnének oda?

- Azért, mert hallucinálok, vízióim vannak.

- de most már mondj el nekem mindent! Hogy ha szeretsz, nem titkolózol előttem is; tartozol nekem azzal, hogy mindenről beszámolj.

- Igazad van, Neked elmondom. Jogod van ahhoz, hogy mindent megtudj.

Azt te tudod a legjobban, hogy én épelméjű vagyok, de még sem találok arra magyarázatot, ami velem az utóbbi időben történik.

Ezzel hozzáfogott és részletesen elmondott neki mindent. Kiemelte, hogy néha a képernyőn, néha a telefonon jelentkezik a kép, illetve a hang. Egy biztos, hogy mindig benne van ez a szó: ÖRDÖG.

Ha kérdezem a titkárnőmet, vagy másokat, azok nem lának, nem hallanak semmit, sőt, azt kétségbe vonják, hogy kerestek telefonon.

- Bízd csak rám! Én kiderítem és elrendezem ezt az ügyet! Először is, Marika, a TV bemondónője jó barátnőm; tőle kérek majd felvilágosítást, tőle megtudhatok valamit. Egyelőre főzök neked egy jó feketét, aztán lefektetlek; neked pihenned kell.

- Még korán van lefeküdni. De nem bánom, leülök ide a heverőre, és elszívok egy jó szivart; az majd megnyugtat. Később még lefekvés előtt, elbeszélgethetünk.

Iza nemsokára hozta a feketét. Aztán apját gondosan elhelyezte a heverőn, szivart hozott neki, sőt, azt meggyújtani is segített.

- Így ni! Ezt kényelmesen elszívod. Aztán elolvashatod az újságot. Átszaladok Marikához, de addigra én is visszatérek, Ezután így lesz minden nap, nem engedem, hogy agyondolgozd magad.

++VI++

A következő napon történt az, hogy Iza telefonon felhívta a Gelkát. Ödön látogatása megnyugtatóan hatott rá. Valóban meg kell fogadni a tanácsát. Legjobb, ha leviszi apját a Balatonhoz, ahol megnyugodhat. Ödön távozása után tovább tervezgetett.

Ödön a búcsúzása után gyors léptekkel sietett le a lépcsőn. Beült az autóba, és nagy sebességre kapcsolva, sietett haza. Az autót az üzemen hagyta, sietett a lakásába, amely csak a szomszéd házban volt.

Csak egészen kis helyiség, de neki éppen elég nagy ahhoz, hogy minden elférjen benne, amire szükség lehet. Szoba jelleget csak a sarokban elhelyezett heverő, az alvóhelye jelentett, mert máshol minden gépekkel, szerszámokkal volt tele, látszólag olyan rendetlenségben, hogy más el sem tudott volna igazodni azok között, de neki így minden a keze ügyébe esett.

Most, amikor hazaért, legelőször is a fali kapcsolótáblához sietett, és ott megnyomott egy gombot; azonnal feltűnt a felette lévő képernyőn az a szoba, ahonnan csak percekkel ezelőtt távozott. Látta, hogy Iza gondolkodva jár fel-alá a szobában, s közben hangosan beszél. Minden szavát tisztán megértette. Tehát sikerült a csel, készülékét a vezérigazgató otthonában is sikerült felszerelni.

Most arról is meggyőződhetett, hogy az tökéletesen működik. Az ottani készülékbe beszerelt apró készülék lehetővé teszi, hogy ő mindent lásson, és halljon, ami ott a képernyő előtt elhangzik, vagy történik. Még csak azt kell megállapítania, hogy alkalmas-e arra, hogy oda-vissza beszélgethessenek. Megkísérelhette, mert ott van Iza, de az még ráér, nem akarta a lánykát megriasztani.

Azt már ő is jól tudta, hogy a japánok szerkesztettek egy olyan telefonkészüléket, ahol a beszélő látja is, azokat, akivel beszél, de csak egy kis képen, és ahhoz nagy felszerelés, és gépek szükségesek, így az sohasem terjedt el. Az ő találmánya abban különbözik, hogy ehhez nem szükséges nagy felszerelés, készülék, hanem csak a régi készülékbe beszerelt kis szerkezet; az lehetővé teszi, hogy ahol az be van szerelve, onnan mindent láthasson, hallhasson, és beszélhessen is; mindezt olyan formán, mint az a televíziónál történik. Nem is költséges. Az bizonyos, hogy világsszenzáció lesz. Ahová beszerelik az ő készülékét oda, és onnan mindent láthat és hallhat.

Csak amikor gondolataiban eddig ért, döbönt meg; ez bizony nem a leghelyesebb eljárás; nem kért Izától erre engedélyt, így az nem is sejthet semmit, ezért ő cselekedete leselkedésnek, és kémkedésnek is tűnhet; sőt, olyat is láthat, amit nem volna szabad.

Amikor elhatározta, hogy a készüléket felszereli a vezérigazgató lakásán is, csak kizárólag annak a bosszantása volt a célja, az, hogy visszafizethessen annak a szombathelyi eset miatt. Nem volt bosszúálló természetű, de úgy gondolta, hogy az a gorombasága, elutasítása miatt ennyit megérdemel. Egyet azonban nem tudott, hogy a kedves táncpartnere, Iza annak a lánya. Annak a szavaiból megértette, hogy tréfája sokkal jobban sikerült, mint azt ő gondolta, megtervezte. Bizony, abban Izának igaza van, hogy aggódik az apja állapota miatt, mert az ilyenekkel örületbe lehet kergetni az olyan embert, akinek erre hajlama van.

Ezért is ajánlotta Izának, hogy vigye a Balatonhoz az apját; ott nincs felszerelve az ő készüléke, nem láthat, nem hallhat semmit, tehát rövidesen helyrejön. Hiába van ott is telefon, rádió és televízió, az ő találmánya nélkül nem jelentkezhetik az ÖRDÖG!

Eddig ért gondolataiban, amikor Iza telefonon felhívta az apját, és beszélt vele.

Mindkét helyről tisztán látszott a kép, az egymás mellé felszerelt két képernyő és teljesen tiszta volt a hang is. Élvezte a párbeszédet, mert az a találmánya tökéletességét igazolja.

Majdnem hangosan elnevette magát, amikor Iza hangosan beszélve kételkedni kezdett az ő szerelői mivoltában. A visszafojtott nevetés azonban köhögésre ingerelte, melyet nem sikerült visszafojtani, hangosan köhögni kezdett. Az előző napokban alig tűrt nagy hőséget a betört óceáni levegő, és északi szél váltotta fel, és egy kissé meghűlt. Láta, hogy Iza hallja az ő köhögését, és nagyon meglepődött, hogy a lezárt készülékből ő hangot hall. Aztán megnyugodott, mikor hallotta, hogy Iza azzal a televízió bemondónőjét gyanúsítja.

Mivel Iza továbbra is hangosan gondolkozott, ő is tovább figyelt. Láta azt is, hogy továbbra is gyanakszik, sehogy sem akarja elhinni, hogy ő csak egyszerű szerelő. Hiába, Iza egyetemet végzett, diplomás jogász, aki már az egyszerű beszélgetésből is le tudja szűrni, megállapítani a műveltségi fokot. Nem baj, ha visszatérnek a Balatontól, úgy is el fogja árulni neki minden titkát. Azt is közli, hogy felhagy az apja további bosszantásával, ijesztgetésével.

Miután meggyőződött, arra az elhatározásra jutott, hogy találmánya kiválóan működik, ezért nem kémkedik tovább, hanem kikapcsolja a készüléket; a kapcsolótáblához lépett, és ott véletlenül nem az elzáró fekete, hanem a mellette lévő zöld gombot nyomta meg. A távoli képernyőn azonnal feltűnt az ő rendetlen szobájának a képe; gyorsan eltűntette, de még látta Iza bámuló tekintetét. Aztán már ő sem látott, nem hallott semmit. Egy bizonyos, hogy Izának van gondolkoznivalója addig, amíg ők újra találkozhatnak. Most már biztos, hogy a találmánya tökéletes, tehát legközelebb kilép vele a nyilvánosság elé. Aztán már nem lesz nagy a távolság a Gelka szerelője, és a vezérigazgató lánya között.

Csodálkozott, hogy ez miért olyan fontos neki; miért kell minden különbségnek eltűnni? Eddig is tudta, hogy Iza nem közömbös neki, de most bizonyossággá vált, hogy Iza sokkal több, mint esténkénti kedves táncpartner. Végtelenül jólesett neki, hogy Iza nem sokat törődik azzal, hogy ő csak egyszerű szerelő. Bizonyos, hogy meglepetés lesz neki, mikor megtudja, hogy ő tudásban is egyenrangú vele, hogy mérnök, és nem is olyan akármilyen.

++VII++

Iza apja, ma is, mint rendesen hatra, megérkezett, lánya a megszo-
kott uzsonnával várta. Iza első kérdése természetesen ma is az volt,
hogy ma jelentkezett-e az ellenség? Apja megnyugtatta, hogy ma jó
napja volt; úgy látszik, hogy az ördög fegyverszünetet tart.

- Még ezt a feketét megiszod, aztán pihenhetsz. Még mindig nem
elég neked a hivatalos idő. Még mindig túlórakkal megtoldod, pedig
mindennek oka az, hogy túlhajszolod magad. Nos, majd én leszoktatlak
erről. Most pedig leülsz ide, a haverőre, és alszol egyet.

- De egy jó szivart előbb csak elszívhatok?

- Kivételesen azt engedélyezem... Itt van.

Aztán a rágyújtással is segédkezett.

- Most pedig megint átszaladok Marikához, megígértem, hogy
estefelé átmegyek. Kérésemre megígérte, hogy a többi barátnőjénél is
érdeklődni fog.

Iza távozása után lassan élvezettel szívta a szivart, gondolkozás nél-
kül bámulta a felszálló füstfelhőt. Heverője pontosan szemben volt a
képernyővel; csodálkozva vette észre, hogy - habár senki sem nyitotta ki
a készüléket, az egyszerre megvilágosodik, majd megjelenik az felírás:

- NEM GONDOLOD, HOGY HELYES VOLNA
KIEGYEZNED AZ ÖRDÖGGEL?

Behunyta a szemét, csak jó idő elmúltával nyitotta ki újra. A kép
eltűnt. Érdekes, az ördög egyezkedni akar, - gondolta. Valóban igaza
lehet Izának, hogy minden csak a képzelet játéka, mert az a valóság,
hogy ő is egyezkedni akar, szeretne az ördöggel megegyezésre jutni; ez
jár az eszében, és maga elé képzele.

De hol van az ördög, hogy egyezkedni tudjon vele? Bizony abban is igaza van a lánynak, hogy a túlhajszolt munka eredménye. Első engedmény lesz az ördögnek, hogy ebben az évben kiveszi a fizetési szabadságát, kikapcsolódik, és kiadósan kipiheni magát. Már is a Balaton mellé képzelte magát.

A gondolatsor tovább kísértett, lassan álmodozni kezdett; észre se vette, hogy kiesett kezéből az égő szivar, elaludt. Álmodott:

Egy csodaszép tájon találta magát. Selymes pázsittal fedett tarkavirágos rét terült el előtte egészen a láthatár széléig.

Arra egy kanyargó patakocska rajzolt ezüstösen csillogó szalagot. A másik oldalon hullámló-aranyló búzatábla volt látható, a végtelenségig. Előtte lombkoronás erdő sötétlett, amely mögött fenyvesekkel borított kéklő hegysor képezte a háttérrel. A gondozott utcácska, amelyen haladt, az erdő felé vezetett. A vetés közül a fűrték pitty-palattyozása, a magasból a pacsirták dala zengett.

A nap melegen sütött, gyöngyöző homlokáról a kiskendőjével gyakran törölgetni kellett a verítéket. Ő fáradhatatlanul ment tovább. Elérte az erdőt; egyszerre hűvösebb lett a sűrűlombú fák alatt. Balzsamosabb a levegő. Élvezettel hallgatta a fák koronája közül, és azok alatt lévő bokrok sűrűjéből hangzó madárdalt. Gyönyörködött a madárkák sokasága által, rögtönzött hangversenyben. Előtte az út egyre-jobban kezdett emelkedni, később meredekké vált, majd ösvénnyé szűkült. A fák ritkábbá váltak, majd kiért az erdőből.

A napsütés fokozódott, újra gyakran kellett kiskendőjét használni. A völgy már teljesen összeszűkült, a kétoldali meredek sziklafalak mind közelebb kerültek egymáshoz. A nap most már forrón sütött, égetett; folyt róla az izzadság. Már annyira összeért a két szemközti sziklafal, hogy az ösvényen csak nagy nehézséggel tudott előrejutni. Majd egy kanyarodó után előtte is szikla zárta el az utat. Nem lehetett tovább menni, zsákutcába jutott.

Tanácsstalanul állt ott. Várt... Egyszerre különös kopogás keltette fel a figyelmét mintha valahol a közelben táviratoznának. A távíró jellegzetes kopogására ismert. Jól ismerte a morze-jeleket; figyelt, betűzte a jeleket, majd összerakta.

Elborzadt, mikor azok szöveggé tömörültek: - Benke Zsigmond vezérigazgató megérett arra, hogy elvigye az ördög.

A rémülettől mozdulni sem tudott. Az előtte lévő sziklafalon óriás betűkkel tündöklő felírás jelent meg:

P O K O L
(AZ ÖRDÖGÖK NYÁRI ÜDÜLŐTELEPE)

Elborzadt, hogy hová jutott. Menekülni szeretett volna, de a lábai nem engedelmeskedtek, mozdulni sem tudott. Aztán a felírás alatt nagy csikorgás közben, kettévált a sziklafal, és két hatalmas ördög ugrott ki onnan:

- A kezünkbe jutottál, te zsarnok! - kiáltották, és mint pelyhet kapták a magasba, vitték a tátongó nyíláson át; mögöttük csikorogva záródott be a sziklafal. Pokoli sötétségben haladtak sokáig, majd a távolban halvány derengés tűnt fel, mely fokozatosan erősödött. Egy óriás barlangba jutottak. Két oldalon nagy katlanokban valami különös fényben csillogó sűrű folyadék fortyogott, mindegyik közepében egy kínoktól eltorzult emberfő emelkedett ki, az egészet megvilágította a katlanok alatt lobogó tűz. A barlang túlsó végében egy trónszerű sziklapadkán egy még hatalmasabb ördög ült. Előtte állították őt talpra. Az egyik katonásan jelentett:

- Belzebub! Parancsod szerint jártunk el. Lehoztuk, rendelkez vele!

- Itt vagy? - Jó madár? Már régen fáj rád a fogam. Unom, már hallgatni is, a beosztottjaid óhaját: „hogy, vinné el az ördög!” Most eleget tetem a kérésüknek. Lehozattalak. Nem gondoltál te sohasem arra, hogy a beosztottjaid is emberek? Hogy a dolgozóknak is van véleményük? Csak rendelkezél, és sohasem hallgattad meg őket. Csodálkozol azon, hogy hozzám fordultak segítségért. Lehallatszott már ide is a sok: „Vigyen el az ördög!” Most eleget tettem a kívánságuknak! Szólni akart, mentegetőzni, hogy ő mindig csak a munkások érdekét tartotta szem előtt; azoknak alatta nem is volt rossz dolguk. Igaz, hogy nem kérte a véleményüket, csak intézkedett a saját belátása szerint. Ezután majd másképp lesz!

Gondolatait a főördög szakította meg:

- Beléd látok. Tudom, hogy mire gondolsz. Azt is, hogy mit ígérsz. De, hogy meg ne feledkezz arról, kapsz egy kis ízelítőt. Mártsátok meg a hetvenhetesben! Aztán dobjátok ki a kapun! Egyelőre ennyi elég lesz neki.

A következő pillanatban négy ördög kapta a magasba, és vitték a barlang sarka felé, ahol még az előbb látottaknál is nagyobb katlant pillantott meg, melyben valami bíborszínű sűrű folyadék rotyogott. az üst körül apróbb-nagyobb ördögök sokasága körbefogózva táncolt, valami gyermekkorában hallott altatódalt énekeltek. Ütemesen hintáztatni kezdték az üst felett:

- Hinta, hinta, hinta-palinta... hintázik a kicsi Zsiguka!

Érezte, hogy mindig közelebb kerül a rotyogó folyadékhoz; elviselhetetlen kezdett lenni a hőség, aztán egyszerre csak beleért a lába. Elviselhetetlen fájdalmat érzett, ettől egyszerre megjött a hangja, torkából állati üvöltés tört ki:

Segítség!

Visznek az ördögök!

++VIII++

Iza hosszasan elbeszélgetett Marikánál, a TV bemondónőnél. Részletesen elmondta neki az apja állapotát, és, hogy mit vél látni, illetve hallani.

Marika megnyugtatta, hogy a rádiónál, televíziónál ilyen elő sem fordulhat, mert ott adás után azonnal lezárják a készüléket, onnan se kép, se hang nem juthat el oda. Néhányszor mutatkozott valami rendellenesség, de azt a vágó hibájának tudták be. Ha az apja ilyeneket tapasztal, valóban szükséges, hogy orvossal megvizsgáltassa. Iza egyetértett vele. Hazamenet beszólt az üzemorvoshoz.

- Marci! Jöjjön velem! Vizsgálja meg az apámat!

- Szükségtelen. Tudom, hogy semmi szervi baja nincs neki.

- Nem az a lényeges, hogy van-e baja, hanem az, hogy megvizsgálja, és megállapítsa, hogy van, mégpedig valamilyen súlyos, nagyfokú idegkimerültség.

- De... - akart közbeszólni a doktor.

- Semmi de! Elő fogja írni a gyógymódot is. Legkevesebb egy hónapi teljes kikapcsolódás, semmi hivatalos munka, egyenesen tilos a telefon, rádió a televízió is!

- Ha úgy gondolja, azt éppen megtehetem... Legalább maga is vele megy nyaralni; úgy is újabban olyan pápista színe van.

- Köszönöm a bókot! De igaza van, olyan kreolos, cigányos barna vagyok, még egy kis színt szedek magamra, hogy megközelítsem a négert.

Beszélgetés közben hazaértek. A lakásba érve, azonnal megéreztek a füst-szagot. Siettek az apja szobája felé. Mikor oda benyitottak, sűrű füst tódult velük szembe, és a heverő végénél apró lángnyelvek látszóttak. Pillanatok alatt elfojtották a tüzet. Akkor tört ki belőle a rémes ordítás:

- Segítség! Visznek az ördögök!

A közben eszméletét veszített embert átvitték a szomszéd szobába. Iza azonnal telefonon hívta a mentőket, akik rövid idő múlva megjelentek.

Mindketten elkísérték a kórházba, ahol azonnal a műtőasztalra tették. A kórház igazgatója, a neves tanár, azonnal vizsgálathoz fogott. Pillanatok múlva jelentette:

- Nincs komoly baj. Nagy szerencse, hogy a láng kissé megperzselte, és kegyetlen fájdalom felébresztette. Elég gyakori, hogy a füst-mérgezetek csak a túlvilágon ébrednek fel. Nem veszedelmes, csak másodfokú égési seb; aránylag hamar begyógyul. Amíg eszméletre hozom, várjanak rám az irodámban.

Valóban nem sokáig kellett várakozniuk, jött a tanár, és közölte:

- Mondtam, hogy nem veszélyes. Pár napig itt tartom, kezelem az égést, aztán lábadozni hazamehet. Azt nem csodálom, hogy a pokolról álmodott; bizony, mikor valakinek a bokáját perzseli a láng, pokoli érzés lehet...

- Mi okozta a szobatüzet?

- Apám abban az időben a heverőre dülve, egy szivart szokott elszívni. Bizonyára elaludt közben, a szivar a kezéből a földre eshetett, a szőnyeg parázslani kezdett, s a heverő takarója leér a padlóra, így juthatott a bokájáig a láng.

- Amint mondtam, egy pár napig itt tartom, aztán azt tanácsolom, hogy a pokoli sétát elfeledje, vigye innen messzire. Úgyis kezdődik a fürdőszезon, nyaraljanak.

Apja feltétlenül pihenésre szorul. Ismerem, nehéz lesz rávenni, de tudom, hogy magának sikerülni fog.

Ez a nap igazán változatos volt Iza életében; először a Gelka szerelője adott okot a gondolkozásra, aztán ez a szobatűz. Már röviddel Ödi távozása után biztos volt abban, hogy a fiatalember nem egyszerű szerelő, hanem annál sokkal több. Hízelgésnek tartotta, hogy nem egy beosztottját küldte, hanem maga jött el, hogy elvégezze a szükséges javításokat. Csak az lehet, hogy valahonnan megtudhatta a címét, és ilyen csalfa módon megismerje az ő gondolat-menetét. Ez jogcím volt arra, hogy felkeresse a lakásán. Vagyis az esténkénti táncpartner már valamivel többre gondol. Valami olyasfélét érzett ő is; de ezt a gondolatot lehessegette magától. Ő még egy ilyen kedves gyerek kedvéért sem hajlandó lemondani az önállóságról.

Aztán visszagondolt annak nevére; kapcsolatot keresett a különös név és az apja-víziói, hallucinációi között. Biztosnak látszik, hogy az a szombathelyi összeveszés okozója lehet annak, ami sokkal több lehetett, mint egyszerű összeszólalkozás. Az igaz, hogy apja hatalmaskodó természetű, de goromba sohase szeretett lenni. Valamilyen nagy oka lehetett arra, hogy annyira kijött a sodrából. Majd apránként kisedi belőle azt az okot. azóta biztosan megbánta az ottani magatartását, és most mindig azon töri a fejét, hogy azt hogyan tehetné jóvá. Ezek okozhatják nála a víziókat, hallucinációkat.

De hiszen akkor neki is víziói, hallucinációi vannak? Tisztán hallotta kétszer is azt az erőteljes köhögést. Már pedig Marika megnyugtatta, hogy ilyesmi a stúdióban elő nem fordulhatott, de különösen nem az adás után, mert abban a pillanatba kikapcsolnak minden gépet. Aztán képet is látott a kikapcsolt készüléken. Örökre emlékezetébe vésődött az a rendetlen kis szoba; ahol csak valami gépbolond fiatal lakhat. De meg fogja még egyszer nézni, hogy miket szerelt fel a szerelő az ő készülékeikre.

Bizony, az csak egy kis lapos doboz, amelyből vezetékek kapcsolódnak a régi szerkezethez. De nini, ott a felső sarokban van három kicsi pontocska; az egyik piros, a másik zöld, a harmadik fekete. Most azokon végigsimított, s alig ért hozzá, máris feltűnt a már látott kis szoba képe. Azt jól megfigyelte.

A lakója nem volt jelen, de az kétségtelen, hogy nagyon rendetlen. A heverőn még most is vetetlen az ágynemű; azokra olajos ruhadarabok vannak dobva. A tulsó sarokban, a lavórban ott az olajos piszkos víz, a szerszámok összevissza hányva a földön... Annyi biztos, hogy ezeknek a gazdáját az anyja nem tanította rendre. Aztán kísérletezni kezdett a gombocskákkal; mindjárt megállapította, hogy a zöld hozza a képet, a fekete pedig eltünteti; valószínű, hogy a piros adja a hangot. Nem állta meg, hogy jó hangosan felkiáltson:

- No, megállj, te betyár! Ezért megfizetek neked. Valóságban nem haragszom, mert ez sokat jelent, hízelgő rám nézve. De engedély nélkül? Megállj! Ezért alaposan megkínozlak! Aztán belépett a szobáskába a szoba gazdája, a szerelő. Gyanútlanul tett-vett, járt a szobában, majd leült az asztalka mellé, falatozni kezdett. Jól látta, hogy papírból sonkaszeleteket vesz elő, és tüntet el gyors tempóban egymás után, majd a vizeskorsóból nagyot iszik. Aztán nyújtózkodott, és a fal kapcsolótáblához lépett. Iza nyelvet nyújtott, és megnyomta a fekete gombot, a kép eltűnt. Ödön valóban hozzá kapcsolt; látta Iza szobáját, hallotta a távolból a vidám dalolását; valószínű, hogy a konyhában foglalatосkodik. Lehet, hogy éppen feketekávéf főz, ami neki is nagyon jó lenne a sonkázás után.

++X++

Iza naponta bejárt a kórházba. Örömmel látta, hogy az apja teljesen helyrejött. Ott is volt televízió, de azt nem követte soha vízió. Ő már tisztában volt azzal, hogy miért. A nap többi részét otthon a saját készülékük előtt töltötte. Bizony, sokszor megleste, hogy Ödi mit csinál. Arra viszont nagyon ügyelt, hogy ő, mikor az otthon van, ne hogy meglássa; óvakodott attól, hogy a képernyő elé kerüljön. Látta a szerelőjét alva, dolgozva, mosakodni, enni. Hallotta, mikor munka közben dalolt, vagy mikor bosszúsan fel-felkiáltott azért, hogy őt egyszer sem láthatja. Esténként aztán a szokott módon együtt táncoltak. Iza még csak nem is sejtette, hogy ő már nemcsak sejt, de tud is valamit. Sőt, amit eddig sohasem tett, tánc közben még kacérkodott is a táncosával. Időnként forrón, epedőn nézett a szemébe, ami tüzes folyamatot keltett a fiú ereiben.

De, ha beszélni próbált arról, Iza mindig leintette. Az utolsó este, mikor másnap indulni készült a Balatonhoz, megjegyezte:

- Most hetekig nem fog engem látni, bármennyire ért is a látáshoz. Ha addig, míg visszajövünk, megtanul, szépeket mondani, még talán hálapénzre is számíthat azért, hogy olyan jó tanácsot adott.

Másnap aztán az apját minden tiltakozása ellenére, az autójába kényszerítette, és vitte a Balatonhoz, hiába zsörtölődött az egész úton. Ott, az akarattjai felső strand és Aliga között volt a kis nyaralójuk. Mindentől távol, olyan helyen, ahová nem jut el a világ zaja, ahol megesik, hogy napokig nem lehet embert látni. A ház előtt a víztükör, mögötte a szakadékos domboldal, mely váltakozva fákkal, bokrokkal van benőve. Nem messze a ház sarkától, egy üdítő vizű forrás szolgáltatja az ivóvizet. A beszerzés sem nehéz; reggelenként Iza az autóján beszalad valamelyik lakott helyre, bevásárolja a szükségletet. Alkalmaztjuk nem volt, a háziasszonyi teendőket is Iza látta el; főzőcskézett kedve szerint, azt jól megtanulta elhunyt édesanyjától. Mikor megérkeztek, az első dolga volt, hogy elrontotta a telefont, rádiót, televíziót, habár ezeken nem volt felszerelve az Ődi készüléke, de ki tudja, hogy mire képes az ember?

Apja már az első napokban teljesen helyrejött, megszűntek a víziók, hallucinációk, de azt is megfigyelte, hogy ezt a szót, hogy ördög, még mindig nem meri kimondani.

A víztükörhöz körülbelül harmincméternyi nádas között cölöpökre szerelt deszkapalló vezet. Ott a víz már a belépésnél derékig ér, ott azonnal lehet úszni. Alul nyoma sem volt iszapnak, selymes homok volt a fenéken. Naponta többször is fürödtek, úsztak, még versenyeztek is. Iza ilyenkor, habár jó úszó volt, mindig engedte, hogy az apja győzön. Volt egy kis csónakjuk és vitorlásuk is, ezeken néha távolabbra is elkalandoztak. Rövidesen elérte azt, hogy az apja teljesen megfeledkezett az irodájáról, még az elromlott készülékek kijavítását sem sürgette. Esténként a Balatonakarattjai kellemes és, hűvösebb levegőn sokáig kinn ültek a ház előtti virágoskertben, mindenféléről beszélgettek.

Iza elhatározta, hogy megkezdi a nyomozást.

- Hogy lehet az, Apuskám, hogy te soha sem beszélsz nekem a gyermekkorodról, a szülőföldről. Még csak említést sem tettél azokról. Már többször jártunk Erdélyben, csodálatos szép helyeket láttunk, de a te szülőföldedet egyszer sem kerestük fel.

- Ne bolygasd a múltat! Jobb, ha nem emlékeztetsz arra!

- Miért? Nem is igaz, hogy te szeretsz engem, ha ezt a kérésemet megtagadod. Ugyan. Ne beszélj bolondságot! Tudhatod, érezheted, hogy csak téged szeretlek.

- Akkor miért titkolózol? Olyan rossz volt a gyermekkorod? Lehet-séges az, hogy nem szereted a szülőföldedet?

- Nagy csacsi vagy. Az kétségtelen, hogy szeretem, sőt, nagyon is szeretem azt a helyet. Az is biztos, hogy rövid ideig ott voltam igazán boldog. Legalább is, azt hittem.

- És mégsem mondod el nekem?

- Jól van, elmondom. Elég nagy vagy már, hogy azt megértsed, megtudd azt, hogy miért igyekeztem kitörölni az emlékezetemből... Figyelj! Mesélek.

++XI++

- Bereck, a régi ország egyik legkeletibb pontja. A fekvése egyenesen csodás. Közel az erdőhöz, a fenyvesekhez, közel a régi országhatárhoz az Ojtozi-szoros bejáratánál. Már akkor meglepetés éri az utast, mikor eléri a község bejáratát: a szokott jelzőtábla helyett másforma fogadja:

Bereck város, nagyközség.

- Ugy-e, hogy te is mosolyogsz ezen? Érdekes, de biztos, hogy ez egy kissé különösen hangzik; hogyan lehet város, ha a valóságban nagyközség. Pedig úgy van, illetve volt, akkor! Valaha a régi királyoktól szabad királyiváros címet kapott, s ahhoz még azután is, hogy visszaminősítették nagyközséggé, görcsösen ragaszkodott. Ezt még az is bizonyítja, hogy gyermekkoromban már mindig önállóan, egyedül választott országgyűlési képviselőt, a háromszázat alig meghaladó szavazó.

Legutóbb egy Geréb nevű volt a képviselőnk; ennek a megválasztásában én is tevékenyen részt vettem, - már annyiban, hogy az ellenfelét záptojásokkal dobáltuk meg.

Egészen a falu felső részén volt három, a többinél nagyobb, díszesebb ház. Ezekben a régi határőrségnek három lovas-hadnagya lakott. Mindhárom háznál majdnem egyszerre gyerek született; kettőnél fiú, az egyiknél lány. Természetes, hogy a három gyerek egymásnak játszótársa lett; összetartottak, mindig egymással lehetett őket látni.

A szó szoros értelmében elválaszthatatlanok voltak. A testvéri szeretnél valami nagyobb kapcsolta őket össze. Együtt járták be, kalandozták az egész vidéket. A szép Ojtozi-szorosnak minden kis pontja játszóterükül szolgált. Bejárták a határszéli fenyvesek minden kis zegét-zugát, a Mogyorós- és a Nemeretetőtől le, egészen Zernyéig, Lakócaig. Művészek voltunk, mert én voltam az egyik fiúcska, a pisztránghalászat rejtelseiben, mert az a kristálytisza vizű patakokban bőségesen akadt.

- Akkor miért nem gondolsz soha vissza oda? Miért nem vittél oda engemet?

- Várj! Arra is sor kerül. Szóval: ott nőttünk, növekedtünk, ott jártuk ki a falusi iskolát. A középiskolás kor sem hozott változást, egymáshoz való ragaszkodásunk inkább nőtt, mint fogyott. Jött az egyetem. Mikor már mindhármunknak a kezünkben volt a diploma, vettük észre, hogy a kisgyerek játszótársunk közben viruló hölgygé változott. Ez még fokozta az egymáshoz-tartozást. Azt is kezdtük érezni, hogy amit érzünk, az már több mint szeretet.

- Kezdek mindent érteni; jelentkezett szeretet helyett a szerelem.

- Pontosan ez történt. Azt is tisztán láttuk, hogy egy nő kettőé nem lehet, tehát az egyikünk fölösleges. Ketten, de még akkor is egyetértésben elhatároztuk, hogy döntsön a sors: kard, pisztoly, vagy amerikai párbaj!

Nem tudtunk dönteni, mert azért egymást is szerettük. Annak pedig, akit szeretünk, nem tudjuk a vérét ontani. Az volt a végső határozat, hogy döntsön a lány.

- Már mindent értek. A lány nem téged választott.

- Úgy történt. Az ellenfelemet továbbra is szerettem, de azért meg tudtam volna ölni. Nem tudtam gyűlölni, de irigyeltem.

Az élet különböző helyekre dobott, de azért nem vesztettük szem elől egymást. Diadalmas vetélytársam rendkívül tehetséges ember volt, de soha nem tudott érdeme szerint előrejutni.

Ennek nagy részben én voltam oka. Láttam, irigyeltem, hogy ők boldogok. Tudtam azt is, hogy egy kisfiuk született. Aztán a háborús zűrzavarban szem elől tévesztettem őket. Csak annyit hallottam, hogy a férje ott veszett. Azóta nem tudok róluk semmit.

Aztán a sors elem vetette az anyádat; őt is az enyémhez hasonló sors érte. Ez a hasonlóság közelebb hozott minket egymáshoz, összeházasodtunk. Mindent őszintén bevallottuk egymásnak, azt is, hogy az előbbit nem tudjuk feledni. Ez azt jelenti, hogy nem voltunk egymásba szerelmesek, de hazudnék, ha azt állítanám, hogy nem voltunk megelégedettek, boldogok. Azt már te is tudhatod, hogy keservesen megsíratam azt a hűséges teremtet, amikor itt hagyott. Az volt a szerencsém, hogy örökségül itt hagyott tégedet. Meg vagy-e elégedve a történettemmel?

- Köszönöm, hogy ilyen bizalommal voltál hozzám. De egyről megfeledekeztl; az egész elbeszélésed alatt egy nevet sem említettél.

- Nem is említek. A név nem fontos. Annyit azonban elárulok neked, hogy a történetek ellenére is, még ma is ugyanúgy szeretem azt a kis gyermek-játszópajtásomat, mint valaha.

- Ezt már én nem hiszem el neked.

- Miért ne hihetnéd?

- Mert, ha csakugyan szeretnéd, akkor nem szomorítottad volna meg azzal, hogy a fiával gorombáskodtál Szombathelyen.

- És te tudsz a szombathelyi esetről? - Hát, az a férfi az ő fia volt? Tudod-e te, hogy hol találhatnám meg őket? Elhiheted nekem, hogy azt megbántam. Jól ismerhetsz, azt is tudod, hogy nem szokásom a gorombáskodás... De most már érted, hogy a neve dühösített fel.

- Nekem is be kell vallanom, hogy tudtam a szombathelyi esetről, vagyis arról, hogy ott te kikezdtél egy „Ördögh” nevű emberrel; sőt, azt is megfigyeltem, hogy neked azóta vannak vízióid, hallucinációid. Azt azonban nem tudhattam, hogy az a te vetélytársadnak a fia volt. Sőt, az anyjának sem tudom a nevét, sem pedig a címét, még azt sem, hogy él-e még? Csak egyszerű következtetés volt az egész; te a neveket elhallgattad, és én rájöttem, hogy azt csak „Ördögh”-nek hívhatták. Azt már régen is tudtam, hogy Háromszéken sok ilyen nevű család van.

- De a fiút csak ismered, ha hallottál a mi veszekedésünkről?

- Tudom, és meg is értem, hogy ott összekaptatok, elég csúnya dolog volt tőled, hogy egy kezdő dolgozót csak azért elutasítottál, mert a neve nem tetszett neked. Azon sem csodálkozhatok, hogy a te gorombáskodásodra hasonlóval felelt. Tudom, hogy te ezt megbántad, és azóta, folyton azon jár az eszed, hogyan tehetnéd jóvá. Ezért kering mindig az eszedben a neve, ezért látod mindig magad előtt.

- Igazad van, és szeretném jóvátenni a hibámat.

- Láthatod, hogy jó orvos vagyok, kitűnő diagnosztá, felismertem a bajod okozóját. Meggyőződése, hogy a megfelelő gyógyszerre is rátalálok. Ha tehetem, összehozlak azzal a fiúval, mert azt hiszem, hogy az valóban a gyerekkori játszópajtásodnak a fia. Az pedig jól vigyázzon magára, mert lehet, hogy annak az ördögnek én leszek az ördöge.

- Szegény fiú, ő igazán nem tehet arról, hogy ilyen neve van.

- Ha annak a fia, megkísérlem az anyját is felkutatni. Nincs kizárva, hogy az is visszaemlékezik a gyermekkori szép napokra.

- Én nem mernék annak a szemé elé kerülni; az biztos, hogy ő is tudja, hogy én voltam az oka annak, hogy a tehetséges férje nem tudott a tudásához mérten előrehaladni.

- Elhiheted nekem, - hiszen én is nő vagyok, - hogy azt egy nő sohasem veszi zokon, mert az csak azt jelzi, hogy a férfi még mindig szereti őt, nem feledte el. A beszélgetés után aludni tértek. Iza lefekvés előtt még egy rövid levelet írt a szerelőjének.

- Szerelő Bácsi! Az ajánlott gyógymód valóban kitűnő; hatásos és elsőrangú, teljes sikerhez vezetett. Ma megismerkedtem a kórokozóval is.

Ennek ellenére gondolkodom, hogy majd megadjam-e az ígért hálapénzt. Azt elhiheti, hogy sokkal többet tudok, mint ahogy azt maga gondolja.

Majd mérlegre teszem a bűneit, s az érdemét. Ki tudja, hogy merre billen a mérleg nyelve?

Egy bizonyos, hogy a régi kedvem visszatért, s azt is bevallom, hogy szeretnék magával újra táncolni, de kizárólag csak azért, mert jó táncos.

Az lehet, hogy tánc közben félrefordulok, mert magának sokat kell javulni, és az elkövetett bűneiért vezekelni, s azokat őszintén, türelmesen bevallani.

Könnyen lehet, hogy hálapénz helyett penitenciát írok elő.

Üdvözli: Iza.

++XII++

Iza édesapja reggelenként sokáig lustálkodott, őt azonban mindig kicsalta az üde reggeli levegő. Rendszerint a ház előtt lévő, gondozott virágoskertben foglalatoskodott; gyomlált, öntözött, kertészkedett.

Nagy gyönyörűséget okozott neki ilyenkor a madárcák reggeli hangversenye. Ide, a világ zajából semmi sem jutott el; ezen a tájon nincsenek üdülők; az ő házukon kívül a közelben csak egy kis ház van, abban egy öreg néni lakik, aki majdnem egész nap a háza előtti nagy lombos fa alatt üldögél, és kötéssel, horgolással tölti el az idejét. Az utolsó két nap alatt észrevette, hogy annak vendége érkezett, aki hosszú sétákat tesz a part vonalában.

Egy reggel szintén a virágait gondozta. Meglepetve fordult meg, mikor a háta mögött az öreg szomszédnő megszólalt:

- Aranyoskám! Ne haragudj, hogy ilyen korán zavarunk! A napokban egy vendégem érkezett. Egy kedves régi fiatal rokonom. Szeretném neked bemutatni. Azt nem elégítheti ki egy ilyen öregasszony társasága, mint amilyen én vagyok. Aztán gyakran fürdeni is szeretne; nálam nincs bejáró a vízre, a közös strand pedig messze van.

- Óh, Mili néni! Örülök, hogy rám gondolt, és végre felkeresett, és annak is, hogy megismerhetem a kedves vendégét is. Már szólni is akartam, hogy jöjjön a mi strandunkra, az igazán kitűnő, s annak is örülök, hogy versenyző társam is akad. De Mili néni is gyakrabban átnézhetne ide!

- Jönnék én, szívecském, de nem akarnak engedelmeskedni a lábaim, megunták már a járást. De a vendégemet örömmel hagyom itt, mert ő még elég fiatal, jól bírja a járást, s az úszkálást; azon felül benned jó beszélő-partnert is talál.

Én sietek haza, mert reggelenként egy kis dolgom van; várnak a baromfiaim. Köszönöm a szívességedet!

Eltipegett a háza felé, ott hagyta a vendégét, akit még formálisan be sem mutatott.

- Már megmondom legalább a nevemet, mert Mili néni elmulasztotta, - szólalt meg mosolyogva a vendég - hogy pár hétig legyek a vendége, legalább nem lesz mindig egyedül. Én bizony nagyon megörültem annak, mert régen nem nagyon jutott nekünk arra pénz, hogy a Balaton mellett nyaraljunk. Most tehát pótolom, amit ő elmulasztott, de ne ijedj meg, ha meghallod a nevemet!

- Nem félek én az ördögtől sem, - mondta nevetve Iza.

- Úgy jó, mert itt eggyel találkozol azok közül; ugyanis az én nevem özvegy Eördögh Elekné.

- Na, ugy-e, hogy nem ijedtem meg. Ez érthető, mert én tudom, hogy az ketrecbe van zárva.

- Hogy érted azt, hogy ketrecben van?

- Úgy, hogy elől egy „E”, hátul pedig egy „h” fogja közre, így az nem árthat senkinek. Már régen tudom, hogy Erdélyben, különösen Háromszéken sok ilyen nevű család él.

- Én egy vagyok azok közül, de különben is a magamfajta ördög már nem nagyon veszedelmes.

- Én is úgy gondolom; azért is örülök, hogy Mili néni áthozta, megismerhettem. Most azt ajánlom, hogy menjünk be a vízbe; lubickoljunk, úszkáljunk, s azután napozzunk a parton. Már jó melegen süt a Nap.

Izának feltűnt a vendég neve. Arra gondolt, hogy ez esetleg az ő szerelőjének az anyja is lehet. Fiatalosnak látszik ugyan, de még mindig kevesebbnek látszik ötvennél. Nem akart kíváncsiskodni, de elhatározta, hogy kerülő úton majd célhoz jut. Mikor fürdés után végigheveredtek a homokon, megszólalt:

- Nem tartom helyesnek a bemutatkozást; hiányos.

- Hogy-hogy? - Nem értem!

- Csak annyit tudok, hogy a férje neve Eördögh Elek volt, de nem akarom úgy szólítani, hogy Ördög néni.

- Igazad van, kislányom. Kiegészítem; a lánynevem Beke Ica. Úgy szólíthatsz, hogy Ica néni; de kérlek, te se magázzál!

- Érdekes, az én nevem Izabella, röviden Iza; így csak egy betű a különbség a nevünk között.

- Egy betű sem, mert engem is Izabellának kereszteltek, de két gyermekkorai pajtásom a „z”-t, azaz a német „Zettet”, ahogy az valóban hangzik, „c”-re magyarosította. Hagyjuk így! Te légy továbbra is Iza, én maradjak Ica; már a múlt miatt is ragaszkodom ahhoz.

- Ebben egyetértünk, Ica néni. Így arra gondolok, hogy te Erdélyben születettél; onnan származnak az Eördöghök.

- Csak nem vagy te is székely?

- De igen, székely származású vagyok, apám még ott született. Többször jártunk is ott; csodálatosan szép vidékeket láttam.

- Az biztos, hogy olyan szépek, s azt feledni sem lehet.

- Ha nagyon szépen megkérnélek, elmesélnéd a gyermekkorodat?

- Miért ne tenném? Életem legboldogabb korszaka a gyermekkorom volt. Figyelj hát rám! Örülök, ha elmondhatom valakinek. Meseszép volt az én és két fiú pajtásom története.

Aztán mesélt hosszan, színesen a gyermekkoráról; közben még a könny is kicsordult a szeméből. A berecki trió történetét sokkal részletesebben, hosszabban, szebben adta elő, mint pár nappal előbb az apja. Azt is kiemelte, hogy hármuk között talán ő volt a leghuncutabb, a legmerészebb, ő találta ki a legmerészebb csínyeket. Azt is, hogy ha ráfizettek, rajtacsípték valamin, a két fiú hősieen kiállt, magukra vállalták, és sírás nélkül túrték a megtorlást.

Elbeszélésében már addig ért, hogy mindhárman elvégezték az egyetemi tanulmányaikat; majd így folytatta:

- Szóval, már többször említettem, hogy nem közönséges szeretet fűzött össze bennünket; több talán még annál is, amit az emberek szerelemnek szoktak nevezni. Én addig a szerelemnek még csak a fogalmát sem ismertem. Hogy őszinte legyek, magam sem voltam tisztában azzal, hogy a kettő közül melyiket szeretem jobban. Elek végtelenül tehetséges, de szelíd, mindenbe belenyugvó volt; Zsiga sokkal férfiasabb, de makacs, akaratos, uralkodni vágyó volt; azt akarta, hogy mindenki az ő akaratához igazodjék. Talán a kettő közül mégis ő tetszett nekem jobban.

Egyszer aztán észrevettem, hogy van valami köztük, és hogy annak én vagyok az oka. Én addig az úgynevezett szerelemre soha nem is gondoltam. Aztán bekövetkezett a baj.

Egyszer csak elélem álltak azzal, hogy válasszak közülük. Nem tudtam. Egy hét haladékot kértem. Megadták. Akkor előbb megesketttem őket, hogy nem törnek egymás élete ellen, s aztán a szelídebbet, Eleket választottam.

A két fiú akkor beszélt életükben utoljára. Én a választásomat sohasem bántam meg; mindvégig, férjem haláláig, boldogan éltünk, habár szegények voltunk. Hiába volt Elek rendkívül tehetséges, nem sikerült előrejutni, mindig valami akadály került az útjába. Én sejtettem, hogy ezt mindig Zsiga okozta, de azért nem tudtam rá haragudni: ez csak azt mutatta, hogy még mindig szeret engem, irigykedik volt pajtására, s engem nem tud elfeledni.

Született egy kisfiunk; ez volt a legnagyobb örömünk. Figyeltük a fejlődését, egyengettük az útját. Láttuk, hogy még az apjánál is tehetségesebb. Ma már mérnök, egy világgraszoló találmánya van; a napokban fogja bemutatni, közkinccsé tenni. Szegény apja, ezt nem érthette meg. De tudom, hogy ő odaát is együtt örül velünk.

- És azt nem tudod, hogy mi lett Zsiga sorsa később?

- A háború óta nem hallottam róla. Addig mindig figyelemmel kísértem a sorsát; mindig magasabb, magasabb beosztásokba jutott. Azt is tudom, hogy később egy szerelmében szintén csalódott osztálytársnőmet vette feleségül, akitől egy kislánya született. Boldog lennék, ha én őt megismerhetném, mert érzésem szerint azt nekem kellett volna szülnöm; így félig-meddig az én kislányom. Sajnos, nem tudom, hogy most merre élnek.

- Nagyon köszönöm, Ica néni a bizalmadat, hogy életsorsodba így beavattál. Az én anyukám minket már réten elhagyott; most az volt az érzésem, hogy ő mesélt nekem. Hidd el, hogy hiányzik nekem az anya!

- Elhiszem. De te fiatal vagy, szép vagy, csinos vagy, már abban a korban, mikor férjhez mehetsz; biztos, hogy akad egy olyan fiatal férfi, aki anyát hoz neked.

- Nem haragszol meg, ha még egy bizalmas kérdést felteszek?

- Csak nyugodtan. Ígérem, hogy arra is őszintén felelek.

- Mi lesz, ha egyszer a gyermekkori pajtásoddal összehoz a sors?

- Ezen még nem gondolkoztam. Egy bizonyos; nem tudnám tagadni, hogy ugyanúgy szeretem, mint valaha gyermekkorunkban.

- Én erősen hiszem, hogy ti még találkoztok. De már nagyon melegen süt a Nap, indítványozom, hogy térjünk haza! Ha nem volna elledenre, arra kérnélek, hogy estefelé jöjj át hozzánk vacsorára. Apám rendkívül szereti, ha székelyföldit láthat vendégül, s azokkal elbeszélgethet az ottani eseményekről. Szeretnélek bemutatni neki; bizonyos, hogy nagyon fog örülni. Még azt is bevallom, hogy önző ok is vezet. Ugyanis legkedvesebb étele a fatányéros, de én még nem vagyok tökéletes annak az elkészítéséhez. Te, mint székely, bizonyos, hogy ennek mestere vagy; szeretnék tőled tanulni. Úgy gondoltam, hogy kora délután átjönnél, és mindent előkészítenék addig, míg ő Füredről hazaérkezik.

- A legnagyobb örömmel teszek eleget kérésednek. Én is úgy vagyok, mint a te apád, mintha rokont látnék, ha székellyel találkozom. Már csak azért is örülök, hogy együtt lehetek veled; csak pár órája vagyunk együtt, de máris megszerettelek. Olyan érzésem van, mintha a lányom volnál. - Ha a fiam egy ilyen menyet szerezne nekem...

Abban biztos lehetek, ha a fiad olyan helyes gyerek, mint ahogy mondd. Mérnök, világhírű feltaláló; még, ha „Eördögh” is a neve, sokan szívesen választanának téged anyósna; neki csak válogatni kell. Bizonyára olyan lesz a választott, aki neked is tesz.

++XIII++

Iza meghívott vendége délután korán átjött. Hozzákezdtek a fatányéros előkészítéséhez; az nem is olyan könnyű munka. Iza, habár művésze volt ennek, az elkészítést már édesanyjától jól megtanulta, de adta a tudatlant, kétszer is megmagyaráztatta. A vendége szeretett főzni, s úgy, mint minden gazdasszony, szeretett dicsekedni a tudományával. Közben minden másról beszélgettek. Izának nem volt nehéz mindent megtudni a fiáról, akiről már tudta, hogy azonos az ő szerelőjével. Alaposan kivallatta annak minden tulajdonságát, ez nem is volt nehéz, mert minden anya örömmel büszkélkedik, ha a fiáról szó esik.

Estefelé Iza közölte, hogy ő az autójával kiszalad az állomásra apja elé, hogy ne kelljen neki sokat gyalogni.

Arra kérte a vendégét, hogy addig mindent fejezzen be, hogy mikor megérkeznek, azonnal asztalhoz ülhessenek. Ez kedves meglepetés lesz az apjának. Kétszeres, mert székel vendéget üdvözölhet, és hogy igazi székel, fatányérost ehet.

- Csak menj, szívecském! Minden rendben lesz, mikorra megérkeztek. Csak azt mondd meg, hogy mikorra várjalak?

- Hat után pár perccel itt leszünk.

Ödön anyja egyedül maradt a házban. Sürgött-forgott, végezte a rábízott feladatot. Vidáman dalolgatott. Erre megvolt minden oka. A nénikéje meghívta őt hosszabb nyaralásra; most itt lehet, ahová mindig vágyott, a Balaton mellett nyaralhat. Itt, ráadásul egy kedves fiatal barátnőre talált. Ha az ő fia egy ilyet szerezne neki, de szívesen fogadná ezt lányának. Ahogy látja, csak kevéssel lehet fiatalabb, mint a fia; nagyon összeillő pár lenne belőlük.

Észre se vette, hogy az óramutató már elhagyta a hatot. Gyorsan megterített, és tálalásra előkészítette a vacsorát. Iza az állomáson várta az apját; a vonat pontosan érkezett.

- Kár, hogy elém jöttél. Kellemes lett volna a parton hazasétálni.

- De akkor későn érkezted volna a pompás vacsorához, pedig az frissen jó.

- Csak nem valami jó készül?

- A kedvenced, fatányéros lesz, semmi egyéb.

- De ha te itt vagy, csak hazaérkezésünk után kezdhetsz hozzá.

- Majd meglátod, hogy otthon terített asztal vár ránk.

- Csak nem hívtál vendéget?

- Bizony van, székely, távoli rokonnak számít, kedves ismerősöd volt valaha.

- Nem gondolom, hogy ki lehet; férfi, vagy nő? Elárulod nekem?

- Akkor nem lenne meglepetés.

- Mit kívánsz? Átkaroljam, megöleljem, megcsókoljam?

- Pontosán erre gondoltam, s biztos, hogy szívesen megteszed. Ha engem szeretsz, meg is tartod az ígéretedet.

- Nagy ravasz vagy. De jó, megígérem. Legalább annyit árulj el, hogy fiatal-e, vagy öreg?

- Hát... nálam valamivel idősebb; mondjuk olyan hozzád való!

- No, ezzel a felelettel sem lettem okosabb.

++XIV++

Olyan halkan suhant autójával a bejárathoz, hogy a konyhában foglalatostkodó vendég csak akkor vette észre, mikor már az ebédlőben beszélgettek. Sietve kapta kézbe az előkészített sültes tálát, és vitte az ebédlőbe. Csak akkor nézte meg jobban az asztalfőn ülő férfit, mikor középre akarta tenni a tálát; az volt a szerencse, mert az inkább leesett.

- Zsiga!

- Ica!

Hangzott egyszerre, de aztán csak nézték egymás, s hallgattak. Iza térítette vissza őket a valóságba.

- Nahát! Ezt ígérted nekem? Egy férfi így tartja meg az adott szavát?

- Ne haragudj rám Ica! Szavamnak kell állnom! Azt nem tudhattam, hogy a vendég te vagy.

- És az baj? Ne mentegetőzz, Apukám! Tudod-e, Ica néni, hogy mit ígért nekem? Hogy a vendégemet átkarolja, megöleli, megcsókolja... Nekem mindkettőtök elmondta már, hogy még mindig szeretitek egymást. Ezért annak semmi akadálya sincs!

- Csakugyan kiszedte belőlem pár nappal ezelőtt.

- Én is, délelőtt mindent elmondtam neki gyanútlanul.

- No, csak ne köntörfalazzatok! Az ígéretet be kell tartani!

- Ha te is úgy akarod, Ica?

- Mit tegyek? A te lányod, azaz a mi lányunk, olyan akaratos, mint te voltál valaha.

- No, látod Apukám, már ezután nem fogsz félni asz „ördög”-től? Annak is jó a csókja!

- Látod? Ilyen ez a lány, amit a fejébe vesz, azt keresztül is viszi. Az igaz, hogy mindig olyat kíván, amit szívesen megteszek.

Mit gondolsz?

- Kitől örökölte ezt az uralkodási hajlamot?

- Bizony, azt tőlem. De ma már mindig ő győz, és én csak engedelmeskedem.

- Ugy-e, most is szívesen engedelmeskedtél?

- Látod? Javíthatatlan...

Már akkor gyanús volt nekem, mikor lehozott ide, a Balatonhoz. Gondoltam, hogy valamiben sántikál.

- Pedig nagyon tévedsz. Csak ma reggel jöttem rá az igazságra, mikor a szomszéd néni idehozta a vendégét; azaz most már az én édes anyukámat. A neve igazított útba, amelytől te az utolsó hónapokban annyira rettegtél. Csak egy kis ügyességre volt szükségem, és az én drága anyuskám úgy vallott, mint a parancsolat. Az ő elbeszéléséből tudtam meg, hogy valaha ő volt a te gyermekkori játszótársad.

Először azt vallotta be, hogy ő székely... Aztán azt, hogy az „Eördögh”-ök Háromszéken laknak. Aztán az ő szülőfaluja, Bereck város nagyközség... Azt is bevallotta, hogy két nagy-betyár játszótársa volt, de ő sem volt különb... Azt is, hogy az egyik fiú szelíd, a másik uralkodni vágyó... Ő a szelídebbet választotta, pedig a másikat talán jobban szerette. Boldog volt az élete, de azt a mai napig sem tudta elfeledni... Azt még most sem tudná letagadni...

Szóval sokkal jobban, színesebben, mint te tetted pár nappal ezelőtt. Belőled csak harapófogóval tudtam kihámozni az igazságot, de te sem tagadtad, hogy még ma is szereted... Anyuskám végül tanácsot adott, hogy jól nézzek körül, ha anyát akarok választani; én körülnéztem, és őt választottam.

Látom az orrotokon, hogy helyesen. Most pedig elköltjük az eljegyzési vacsorát.

- Nos, az már biztos, hogy te a rendezéshez jól értesz.

- Talán nem helyesen tettem? Nincs az eddigi rendezésben semmi hiba. De azt is elárulom, hogy a rendezés ezzel nem fejeződött be; például hátra van még az esküvői lakoma is, és talán más is. Folytatom, amit megkezdtem. Holnap a fővárosba utazom, hogy a végső jelenetet is előkészítsem. Itt hagyom Anyácskát, ő majd gondot visel rád.

- De nekem is vasárnap a fővárosba kell mennem. A fiam tiszteletére rendeznek ott egy kis ünnepséget; ezen az anyának is jelen kell lenni.

- Az is természetes, hogy oda én is elkísérlek; eleget nélkülöztük egymást az eltelt negyedszázad alatt.

- Helyeslem a terveket; én, mint rendező is hasonlóra gondoltam.

Addig megszerzem az engedélyt. Szombaton jöttök, egyenesen a központi házasságkötő terembe; ott megesküsztek, valahol megebedtek, s apuskám irodájában várjátok a rendező további utasításait.

- Látod, Icám? Mindig így rendelkezik velem.

- De azt is látom, hogy kitűnő rendező. Lehet, hogy az esküvői lakomát készíti elő.

- Lesz ott még más is; nincs vége a meglepetéseknek.

- Jó. Engedelmeskedünk. De aztán hogy lesz tovább?

- Az a rendező dolga, ti csak szereplők vagytok. Várjátok be annak a tovább utasításait. Csende boldogságban fogyasztották el a pompás vacsorát. Utána még sokáig beszélgettek, de talán inkább boldogan hallgattak.

Szóttanul ültek egymás mellett, egymás kezét fogva, talán az elmúlt negyedszázadot is elfeledve, ott jártak valahol a Nemere-tetőn, vagy az Ojtozi-szorost övező fenyvesekben...

- Tudod mit, Icám? Tegyük kedvére a kislányunknak! Pedig talán büntetést érdemelne, hogy minket ilyen ravaszul rászedett.

- És érdekes, hogy mi nem is haragszunk a rászedés miatt. Engedelmeskedünk továbbra is ennek a jó rendezőnknek!

- Igazad van, fejezze be, amit elkezdett. Majd azután mi következünk; férjhez adjuk; keresünk neki egy megfelelő élettársat.

- Hohó! Nem úgy van az.

Tudjátok, hogy én mindig önálló akartam lenni, de ha ez meg is változik, mint rendező, én választom ki a másik főszereplőt.

- Ismerlek erről az oldaladról.

Azonban igazán nem irigylem azt a férfit, aki téged majd feleségül vesz.

Annak kevés szava lesz a házban.

Látod Icám?

Ha én ilyen lettem volna, akkor minden másképpen történt volna.

- Abban, amit rólam állítasz, van valami igazság.

Az a lényeges, hogy a végső jelenetet is én rendezem.

Én tehát reggel indulok.

Ti szombaton jöttök; az esküvő után az irodában várjátok az én további utasításaimat!

++XV++

Iza másnap csakugyan hazautazott a fővárosba. A lakásukba érve a legelső dolga volt, hogy a képernyőhöz sietett, megnyomta a piros, és a zöld gombocskát. Azonnal feltűnt a kis albérleti szoba. Még a szokottnál is rendetlenebb volt. Az ágynemű a heverőn szétszórva, vagy rádobott olajos ruhákkal. A lavórban most is látszott a piszkos víz, a szerszámok összevissza szétdobálva. Ödi nem volt a szobában. Iza elhatározta, hogy egy kissé megleckézteti.

Egy sötét kendőt keresett, azt elhelyezte a készülék mögött. Az volt ezzel a célja, hogy időnként rádobva megakadályozza a látást. Aztán állandóan figyelte a képernyőt, hogy mikor jelenik meg a lakásban a lakó. Úgy állt, hogy őt akkor se vehesse észre, ha hazaérkezik. Hogy a várakozás ne legyen unalmas, felhívta telefonon a vőlegényét.

- Halló! Örülök, hogy hallom a hangodat. Igen. Hazajöttem, alig tíz perce, hogy itthon vagyok. Remekül éreztem magam a Balatonnál. Olyan fekete lettem, hogy rám se ismersz; majd este meglátod. Hogy-hogy? Nem leszel ott? Mit mondtál? Hogy az eljegyzésedet ünnepelted Ágival? De hiszen ez bigámia, két menyasszony is egyszerre... Vagy ez a jegyességnél nem törvényellenes?

Jól van, és feloldalak. A mi jegyességünk úgy is csak látszat volt. Csak formáság az apám kedvéért; egyikünk sem vette komolyan. Én továbbra is kitartok az önállóság mellett. Téged azonban Ági hamar levett a lábadról. Látod? Ez a nagy fogadkozásnak a vége... Nem... Nálam még nincs veszély... Még egy ideig ellenállok... Az lehet, de csak akkor, ha nálad életrevalóbbra akadok... De mondd csak! Ki az, akit pár héttel ezelőtt bemutatnál, méltónak tartottad arra a feladatra, hogy a menyasszonyodat szórakoztassa, táncpartnere legyen? - Juj, de ronda neve van... Nem gondoltál arra, hogy a menyasszonyodat az ördög kezére juttatod? - Hogy mondtad? Hogy az mérnök, világhírű feltaláló? Ni, én nem néztem ki belőle... Az igaz, hogy remekül táncol... Az is lehet, hogy máshoz is ért. Óh, attól ne félj! Én nem félek az ördögtől... Szóval komoly a helyzeted Ágival? Én hoppon maradtam. Kénytelen vagyok feloldani az adott szavad alól hűtlen elhagyás címén.

Mindenesetre, sok szerencsét és boldogságot kívánok nektek... Azt már látom, hogy ági máris átvette tőlem a rendelkezési jogot... Ezt bizonyítja már a ma esti eljegyzési lakoma is... szervusz! Add át jókívánságaimat Áginak is!

A képernyőn még mindig a puszta szoba látszott. Végignyúlt a heverőn, és gondolkozott. Tehát már kezdetben arra gondolt, hogy ismerőse nem lehet csak egyszerű szerelő; hanem mérnök, és világhírű. Ő már azt is tudja, hogy mivel szerzi meg ezt a hírnevet; Tökéletesé teszi a máris teljesen tökéletes rádiót, televíziót, telefont... Hízlgő ránézve, hogy ezt nála próbálta ki. Nem árulta el, de ő magától is rájött arra. A zöld a kép, a piros a hang, a fekete mindezt eltüntet. Ez az ikerkészülékeknél, vagyis ahová fel van szerelve, ott tökéletes, de be lehet kapcsolódni a rádió, televízió adásába is.

- Tehát az a valóság, hogy akkor pillanthat ide, amikor akar. Szép, és remek a találmány, de a kipróbálás már kifogásolható: ő mindent lát, ami az itteni képernyő előtt történik, sőt, a beszédet is hallja. Mindezt bizonyítja a rendetlen szobácska, és a két erőteljes köhögés. Neki nem árulta el, csak ígérte! - De ha ő gyanútlan és az odaát mindent láthat, még olyat is, amit nem volna szabad látnia. Na, megállj! Ezért fizetni fogsz!

Aztán rendezkedéshez fogott. Mindent úgy helyezett el, mint valaha az édesanyja életében volt. Rendezgetés közben újra köhögést hallott, ez annyit jelent, hogy a szobácskában hazaérkezett a lakó.

Egyelőre óvakodott attól, hogy a képernyő elé kerüljön. Ödi azt hiszi, hogy ő még mindig a Balaton mellett van. Abban biztos volt, hogy a távolléte alatt is gyakran átnézett ide. Feltevése szerint történt, mert nemsokára vidám füttyörészés, dúdolás hangzott a képernyő felől. Ő a szomszéd szobából az üvegajtó mögül mindent láthatott, hallhatott. Ödi odalépett a kapcsolótáblához, és megnyomta a gombokat; azok felett megvilágosodott a képernyő; hosszasan nézte az Iza üres szobáját. valakit biztosan odaképzelt.

Iza elhatározta, hogy hozzákezd a tréfához. A konyhán át a képernyő mögé került, és rádobta sötét kendőt; odaát a kép eltűnt. Ő viszont tisztán látta annak meglepett, bosszús arcát, s hallotta a morgolódást.

- Mi a nyavalya esett ebbe a rohadt készülékbe?

Aztán különféle nesz, szerszámcsörgés volt hallható. Iza hirtelen lekapta a kendőt. Újra hangzott Ödi hangja:

- No lám, újra itt a kép. Biztos, hogy valamelyik csavar meglazulhatott. Már megint nincs kép...

És a játék többször ismétlődött. Már hallatszott, hogy Ödi dühös, egymás után földhöz csapkodta a szerszámaikat. - Megette a fészkes fene a vasárnapi bemutatót, ha vasárnap is így rakoncátlanodik ez a nyavalyás készülék. Mi a fene üthetett bele, hiszen eddig hibátlanul működött? Ez csak az ördög munkája lehet.

- PONTOSAN ÚGY IGAZ!

Nem állta meg, hogy hangosan fel ne nevéssen. Elképzelte, hogy milyen képet vág, amikor megszólal a sötét készülék. Aztán kisietett a konyhába, hogy gyorsan egy jó erős feketét főzzön. Amíg készült, vidáman dalolt úgy, hogy azt odaát is hallhassa, de a takarót a képernyőn hagyta. Aztán kerülő úton újra elfoglalta a leshelyét. Nevetnie kellett, mikor Ödit megpillantotta. Ingujjra vetkezve, felborzolt hajjal, egy óriási fogóval bajlódott a készülékén. Eltátotta a száját, mikor a kép újra megjelent; de az csak az üres szobát mutatta. Aztán a homlokára ütött, és beszélni kezdett:

- Iza! Izuka, Drága! Ugy-e, itthon van? Ön, én ökö! Eddig csak azt láttam, hogy csinos, hogy szép, hogy aranyos, de hogy sokkal okosabb is, mint én, arra csak most jöttem rá. Mutatkozzék, édes, szeretném látni! Gondolom, hogy maga nem fél az ördögtől...

- Bizony nem. És azt állítom, hogy a maga baja gyűlik meg azzal.

- Csak egyet engedjen meg, hogy most odamenjek, és valamit javítsak a készüléken!

- Honnan tudja, hogy azon hiba lehet? Biztos, hogy mióta megjavította, nem tudom élvezni a TV adását. Valahányszor bekapcsolom, egy rendetlen kis szobát láthatok csak... nos, annak a gazdáját nem tanította rendre.

- Megyek. Pillanatok alatt kijavítom...

- Ma nem lehet. Talán holnap. Pontosan délután ötre jöhet, de el ne felejtse ezt az időt! Se előbb, se utóbb! De azért este táncolhatunk. elárulom, hogy nagy kedvem van, táncolni akarok; de az is megeshet, hogy maga sírni fog.

++XVI++

Ödi csak akkor döbbsent a valóságra, mikor a készülék elhallgatott. Hiába kísérletezett aztán, se kép, se hang... Ennek csak egy magyarázata lehet, hogy Iza mindenre rájött; arra is, hogyan lehet elhallgattatni a készüléket. Ezért a kimagyarázkodás is könnyebb lesz. Tánc közben lesz a legjobb, mert ott a csínyjéért meg sem tudja büntetni. Azt nagyon is jól érezte, hogy bűnös.

Este különös gonddal öltözködött. Mindenki megelőzve érkezett a kultúrházba. Csak lassan kezdtek gyülekezni a meg szokott vendégek. Majd megérkezett a zenekar is. Ödi valamit suttogott a prímás fülébe, és egy nagy bakjegyet nyomott a markába. Aztán kitartóan figyelte az ajtót. Már türelmetlenkedni kezdett, mikor valaki ráütött a vállára.

- Ejha, de kicsípte magát a szerelő bácsi. Kinek a tiszteletére? Csak nem ijedt meg tőlem? Nem vagyok én ördög!

- De még le...

- Ne fenyegetsen! Így is már sok van a rovásán.

- De vallani, vezekelni akarok...

- Nem vagyok kíváncsi, mert úgy is tudom, hogy nem tud semmi újat mondani.

- Hát rájött? Hát tudja?

- Mondtam, hogy hagyja ezt ma este! Jó kedvem van, táncolni akarok.

- De kérdezni csak szabad?

- Az a lényeg, hogy mit?

- Jól mulatott? Jól érezte magát a Balatonnál?

- Remekül. Jobban már nem is lehetett. A tanácsa nagyon jól bevált; a gyógyulás tökéletes. A betegünk már egyáltalában nem fél az ördögtől. Sőt!

- Nagyon örülök. Csak az utolsó három betűt nem értem.

- Az maga számára jelent majd meglepetést, de azt csak holnap ötkor közlöm.

- És a hálapénz?

- Mit gondol? Borra való ilyen tömeg előtt?

- Egyet még áruljon el! A vőlegény-e még a vőlegény?

- Ezt biztosra mondhatom: most igazán csak vőlegény!

- De akkor én...

- Meg ne próbáljon valamit csinálni, mert akkor nem lát többé engem!

- És én holnap estig ne tudjak semmit, ami engem érdekel?

- Ez csak egy nap. Emlékszik, hogy én is kértem valamit, hogy ne hagyja olyan sokáig legyen kíváncsi? Maga több mint három hétig hagyott kíváncsiskodni... Tapasztalhatta, hogy minden rébuszt meg lehet fejteni; én megfejtettem, fejtse meg maga is!

Hiába, magával szemben tehetetlen vagyok.

- Hát, ha még azt is tudná, hogy milyen lesz holnap este?

- Ödi látta, hogy ma este semmi terve nem sikerülhet, felhagyott a kísérletezéssel. Intett a primásnak. Aki megértette, és a zenekar rákezdett egy szép keringőre.

- Látja? Máris kezd okosodni. Én is ezt akartam. Táncoljunk!

Tánc közben nem beszélgettek. Ödi ugyan akart, de Iza mindig leintette.

De annál jobban beszélt Iza két fekete szeme, annak ő sem tudott parancsolni.

Az nagy ígéreteket sejtetett. Ödi nehezen értette meg, hogy a szemek beszéde, vagy az elhangzó szó-e, aminek hinni lehet.

Újra, és újra kísérletezett, de más feleletet nem kapott: - A bűnösnek minden bűnéért bűnhődnie kell!

Ödi valahányszor az Iza parázsló szemeibe nézett, a mennyországban érezte magát; a szavai aztán visszahúzták a földre. Mikor pedig arra gondolt, hogy Izának vőlegénye van, a pokol tüze gyúlt ki benne.

Már tudta, hogy mi az szerelmesnek lenni, érezte, hogy azért még gyilkolni is képes volna. Valószínű, hogy minden készpénze a prímás zsebébe vándorolt, mert az egész este csak a régi táncokat játszotta. Fótolták a háromheti mulasztást. Az utolsó nóta után Iza kijelentette:

- Most pedig kísérjen haza. De útközben ne szóljon semmit, mert faképnél hagyom. Ne feledje, holnap ötre várom! Akkor megmagyarázom azt a három betűt is.

Ödit egyedül az vigasztalta, hogy Iza búcsúzásnál engedte, hogy a kezét megcsókolja.

++XVII++

Az apa a megtalált gyermekkori társnőjével szombaton felutazott a fővárosba. A központi házasságkötő teremben már várták, ott voltak a szükséges iratok. Két tanú jelenlétében megtartották az esküvőt. Azután a Gellért vendéglőjében megebédeltek. Ebéd után az apa irodájában várakoztak. Nem mutatkoztak, elmesélték egymásnak az elmúlt huszonöt év történetét. Az apa nem állta meg, hogy meg ne jegyezze:

- Azért a kislányunk az esküvőnkön mégis megjelenhetett volna.

- Ne bántsд őt! Láthatod, hogy minden helyes, amit ő tesz. Minket is olyan ügyesen hozott össze, hogy még csak nem is sejtettük. Én már akkor gondoltam arra, hogy valami hasonlót tervez. Akkor megrendezte a mi eljegyzési lakománkat, lehet, hogy most is az esküvőit rendezi.

Tartok tőle, hogy az több lesz holmi lakománál; nagyon jól ismerem az esze-járását. Ha valamit a fejébe vett, azt tűzön-vízen át keresztül-viszi.

- Akár csak az apukája csinálta valaha; bizony úgy látom én is, hogy teljesen örökölte az apukája természetét, sőt, azt még továbbfejlesztette.

- Szóval: bánom is én, ha egy jó lakomát rendez!

- TÖBB LESZ AZ ANNÁL! - Hangzott a képernyő felől.

- Hallottad, Ica?

- Hallottam. Nem te mondtad?

- Én azt hittem, hogy te.

- Oda nézz! Látod?

- RÁADÁSUL AZ ÖRDÖG IS OTT LESZ!

Csodálkozva olvasták a képernyőről a felírást.

- Ez az, amit én még mindig nem értek. Sárika! Sárika! Jöjjön be! Látja azt ott?

- Valóban, most én is látom.

- Nini! Változott az írás:

Nagy, nyújtott betűkkel látszott:

- P O K O L -

- Nézzétek! Most újabb felírás apróbb betűkkel:

A BEOSZTOTTAK SZABADSÁGON. IDEIGLENESEN ZÁRVA!

- Nem értem. Én heteken át ilyen felírásokat láttam, de más senki, de most ti is látjátok. Elhiszi most már maga is, Sárika?

- Hogyne. Hiszen látom. De most sem értem...

- Akkor főzzön nekünk egy jó feketét!

- Parancsára, Vezérigazgató Úr! Gondoltam, hogy szükség lesz arra. Már hozom is. Valóban hozta, aztán sietett ki a külső irodába. Egy pillanat múlva már újra jött:

- Telefonon keresik a Vezérigazgató Urat.

- Kérdezze meg, hogy ki az, és mit akar.

- Hiszen megkérdeztem. Azt mondta, hogy ő az ördög, és csak kizárólag a Vezérigazgató Úrral akar beszélni. Ide nem hajlandó jönni, de pontosan ötkor otthon legyen, mert oda elmegy. Ha nem lesz ott, odaviszi, ahol már egyszer akarátán kívül járt.

- Mondja, Sárika! - szólt Ica, - nem női hangja volt annak az ördögnek?

- Tényleg női hangja volt. Érdekes, eddig sohasem hallottam, hogy vannak női ördögök is...

- Mondja be neki Sárika, hogy pontosan ötkor otthon leszünk.

- Ica! Te sejtess valamit?

- Én már nemcsak sejtek, de tudok is. Neked nem árulhatom el. Nem akarom elrontani a kislányunk örömét.

- Azt nem is ajánlanám, - hallatszott a képernyő felől, - mert akkor visszarendelem szabadságukról az ördögöket... Ugyanis már én rendelkezem azokkal.

- Hallottad ezt is?

- Természetesen; tiszta és értelmes beszéd.

- Neked nem ismerős ez a hang?
- De. Ráismertem.
- Akkor pedig ajánlom, hogy legyél mindent a kedve szerint. Tehát pontosan ötre!

Hangzott újra. Aztán vidám nevetés zárta le a különös tárgyalást.
Majd eltűnt a felírás is a képernyőről.

++XVIII++

Iza várakozott. Előre örült annak, ami következni fog. Valamivel öt óra előtt telefonon felhívta a Gelkát:

- Halló! Itt a - Gelka? Itt a II. Bokros út 13. Ott ki beszél? A főmérnök? Azzal nekem semmi közöm nincs. Én azt a szerelőt keresem, aki három héttel ezelőtt elrontotta a készülékeinket... Igen? Az van a telefonnál? Pontosán ötre rendeltem. Nem szeretném, ha várnom kellene rá. Más dolgom is van. Hogy azonnal indul? - Helyes. Várom.

Ebben a pillanatban egy autó állt meg a bejáró előtt. Tudta, hogy a szülei érkezettek meg. Sietett eléjük.

- Hamar! Hamar! - sürgette őket, - menjenek be az én szobámba, onnan az üvegajtón át mindent láthattok és hallhattok. Onnan jól látszik a TV képernyője is, azt figyeljétek. Mikor azon megjelenik a felírás:

- TE KÖVETKEZEL -

- Akkor Apuci, lépj be:

- Te pedig, Anyucika akkor lépj be, ha ez lesz a felírás:

ANYUCIKÁNK, ADD RÁNK ÁLDÁSODAT!

Alig tuszkolta be a másik szobába őket, máris megérkezett a másik autó is. A szerelő jött azon, de díszbe- öltözve, nem a múltkori olajos, bőrkötényes formában.

- Úrnőm! Parancsára megjelentem! A Gelka küldött.

- Én szerelőt kértem. Hogy fog ebben a ruhában dolgozni?

- Tudom, hogy nem munkavégzés céljából rendelt ide. Azt elismerem, hogy van baj, de nem a készülékekben.

- Mi volna az első baj?

- A Gelka főmérnöke elfelejtett bocsánatot kérni a múlt alkalommal, amikor mint szerelő jelentkezett.

- Nem firtatom, hogy mi oka lehetett erre. Azt már akkor sejtettem, és később meg is bizonyosodtam arról, hogy be akart csapni. Mint jogász, megállapítom, hogy a főmérnöknek is jogában áll szerelői munkát végezni, már tudniillik, ha ért hozzá.

- Ugyanis az én készülékemet elrontotta: nézze! Ha bekapcsolom, mindig csak ezt a rendetlen kis szobát látom. Most is az ágynemű szétszórva, a piszkos víz a lavórban, a sok szerszám, gép összevissza rendetlenül... Rendetlen alak lehet annak a tulajdonosa.

- Bevallom, hogy az én lakásom.

- Úgy? No, akkor magát nem tanította az anyja rendre. Aztán feleljen, hogy mi szükség volt arra, hogy én a maga rendetlen szobáját lássam? De csak most eszmélek arra, hogy ha én odalátok, onnan is ide lehet látni, sőt, engem gyanútlanul megfigyelni...

- Bocsásson meg Iza! Mindent megmagyarázok.

- Nos, azt ugyan nehezen. Egy férfinak sincs joga, hogy engem esetleg úgy lásson.

- Mint jogászt helyre kell igazítanom. Van, helyesebben lesz „egy” olyan férfi, aki még úgy is láthatja.

- Nagyon gyanús, amit mondott. De még nem értünk odáig.

- Esküszöm, hogy nem azért szereltem fel készüléket, hogy magát láthassam...

- Valóban, emlékszem, hogy a múltkor mondta, hogy nem ért a bóköláshoz. Eddig legalább hízelgett az, hogy engem akart a nap minden órájában látni, most meg kijelenti, hogy látni sem akart.

- De Iza! Maga mindent félreért. Szavamat adom, hogy egyszer sem leselkedtem.

- Nem, mert nem voltam itthon. De naponta hányszor látta ezt a szobát?

- Jó, vallok: Sokszor. Magát kerestem, magát akartam látni, de nem lehetett, még tegnap sem, mikor már itthon volt. Még most sem értem, hogy rendezhette úgy, hogy csak a hangja jutott el hozzám? Értse meg már, hogy én akarok az „egy” férfi lenni, aki mindent láthat!

- Mintha okosodni kezdene. No, és?

- Tudom, hogy vőlegénye van. De nem lesz.

- Ne folytassa, mert valóban meggaraszom.

- De ha az még mindig vőlegény...

- Vőlegénynek valóban vőlegény, de nem az enyém.

- Ez igaz? - kiáltotta Ödi, és átkapva Izát, összecsókolta, aki csak nagy nehézséggel tudott karjai közül kiszabadulni.

- Ez megtörtént. Be fogom tudni hálapénznek, mivel a tanácsát követve, apám tökéletesen meggyógyult.

- De Iza! Én szeretem magát, és biztos vagyok abban, hogy maga is szeret engem...

- Abban nem kételkedem, hogy maga szeret, de hogy én? Az csak állítás; azt bizonyítani kellene.

- Bizonyítok. Van két tanúm rá.

- Nos, azokra én is kíváncsi vagyok.

- Azt a két tanút mindig magaddal hordod, - most kezdte először tegezni. - Az pedig a két ragyogó gyémánt, az a két fekete szemed nem tud hazudni. Az is igaz, hogy hamisan néznek, de nem hamistanúk!

- Határozottan okosabb vagy, mint azt én gondoltam. Megeshet, hogy azok igazat mondanak. De hátra van a legnehezebb.

- Mi volna az?

- A leánykérés. Nem tudom, hogy az apa, a vezérigazgató elé mersz-e ezzel a kéréssel állni, akivel szombathelyen gorombáskodtál, s aztán hosszú heteken át kínoztál, majdnem örületbe kergetted. Sőt, a végén az ő tudta nélkül, az ő lakásába beszerelted készülékeidet, csak azért, hogy annak egyetlen kincsét, a leányát is elrabold.

Iza egy úgy intézte, hogy ez alatt a képernyőn feltűnt a felírás:

- TE KÖVETKEZEL! -

- Ez mind igaz, de az is biztos, hogy én tégedet az első pillanattól kezdve szerettelek.

- Tagadom. Azt mondtad, hogy csak a tánc kedvéért mutattad be magad. Nem is hiszem el neked, hogy szeretsz, míg meg nem tanulsz szépeket mondani.

- Sőt, van olyan szép szó a mi nyelvünkben, amelyik méltó volna hozzád.

- Nos, ez sikeres volt. Elfogadom. Még talán el is hiszem. Most már azt is elhiszem, hogy a bösz apával is szembe mersz állni.

- Szánom és bánom, hogy vele összevesztem. Még jobban azt, hogy bosszantottam. Hogy arra felhasználtam a találmányomat. Ide is, mert akkor még nem tudtam, hogy te is idetartozol, - csak azért szereltem fel a találmányomat.

Azt is elismerem, hogy ez nem volt szép, sőt, kissé gazemberség, különösen az, hogy egy nőt gyanútlanul meglessen valaki. De én már akkor éreztem, már akkor tudtam, hogy az „egy” és én leszek, akinek még az is szabad. Rendületlenül hiszem, hogy édesapád megérti tetteimet, megbocsátja, amit ellene végettem, mert a múltat feledni lehet.

- Teljesen igazad van, fiam: a múltat feledni lehet, de néha kell is. Én beleegyezek. Csókoljátok meg egymást!

Ödi ugrott, hogy a parancsnak engedelmeskedjen, de Iza elhárította.

- Hohó! Azt még nem lehet.

- De hiszen Apuska beleegyezett!

- Viszont székelyeknél az a szokás, hogy a lány kezét az anyától kell megkérni. Ha az én jó édesanyám beleegyezik, nem bánom; legyen!

- De hiszen te mondtad, hogy édesanyád már régen meghalt.

- Én biztos vagyok benne, hogy ő azt még így is meghallja; azért csak térdelj le itt előttem, és mondd utánam:

- Én, Eördögh Ödön, hozzád fordulok kéréssel Édes jó Anyám, ördögien kegyetlen voltam a te jó férjeddal szemben, még a végén meg is zsaroltam, kényszerítettem, hogy legdrágább kincsét, a leányát is nekem adja. Büntetéseimet megbántam, megfogadom, hogy ezután csak neki fogok engedelmeskedni, mert ő lesz a főnököm, mert neki két betűvel hosszabb lesz a neve; ezt a két betűt „né”, csak te engedélyezteted. Ha még egyszer rakoncátlankodni, akkor verj úgy a fenekemre, mint gyermekkoromban oly sokszor megtetted... közben megjelent a képfőn a felírás:

ANYÁNK, ADD RÁNK ÁLDÁSODAT!

- Bizony, rá is verek, mert azután nemcsak az anyád, de egyben az anyósod is leszek, ha meg nem becsülöd ezt az aranyos kislányomat.

Ödi meglepetve ugrott fel, és aztán mindketten az édesanya kitárt karjába siettek, aki aztán segített, hogy Ödi hozzájusson az apa által már engedélyezett eljegyzési csókhöz.

- Igaz, hogy te sem vagy akárki, mert a találmányod világhírt szerzett neked, de el kell ismerned, hogy a mi lányunk még nálad is okosabb. Azt is neki köszönheted, hogy én nemcsak anyád, de egyben az anyósod is leszek. Neki köszönhetem én is, hogy kedves gyermekkori játszópajtásommal összehozott, összeházasított. Ezért apád is kétszeresen apád. Még erre is a te találmányodat használta fel.

- Nemhiába, hogy a fiam, azaz a vőm is, nagy ravasz. Azért eszelte ki ezt a csodálatos találmányát, hogy munkahelyéről bármely pillanatban nézhessen, a szegény fiatal asszonyka nehogy néha egy kissé ki-ruccanjon. Nem teheti, mert a férj akármikor hazalát. Lát, és hall, mindent!

- Nagyon tévedsz Apucikám. Eddig is csak addig látott, illetve hallott, amíg én akartam. Egyszerűen rádobok egy ilyen sötét kendőt a készülékre, s akkor, - különösen, ha ezt a fekete gombot is megnyomom, már nincsen se kép, se hang.

* A REGÉNYNEK VÉGE *



Édesapám a lányával, Marosvásárhelyen,
lakásunk előtt, akit a Második
Világháborúba is behívták
katonai szolgálatra.